

Vasarvidzīo  
nakties  
sapnas

## VEIKĖJAI

TESEJAS — Atėnų kunigaikštis  
EGĖJAS — Hermijos tėvas  
LISANDRAS } įsimylėję Hermiją  
DEMETRAS }  
FILOSTRATAS — pramogų tvarkytojas Tesėjo rūmuose  
RŪGŠCIUS — dailidė  
MEILUTIS — stalius  
METMUO — audėjas  
DŪDELĖ — dumplių lopikas  
SNUKIS — varkalys  
DVASNA — siuvėjas  
IPOLITA — amazonių karalienė, Tesėjo sužadėtinė  
HERMIJA — Egėjo duktė, įsimylėjusi Lisandrą  
ELENA — įsimylėjusi Demetrą  
OBERONAS — fėjų ir elfų karalius  
TITANIJA — fėjų ir elfų karalienė  
PAKAS, arba ŠAUNUSIS ROBINAS  
ŽIRNELIS  
VORATINKLIS } elfai  
PLASTAKĖ }  
GARSTYČIA }  
Fėjos ir elfai, tarnauja savo karaliui ir karalienei  
Tesėjo ir Ipolitos palydovai

Veiksmo vieta — Atėnai ir miškas netoliese

## PIRMAS VEIKSMAS

### I SCENA

Tesėjo rūmai.  
Įeina Tesėjas, Ipolita, Filostrasas ir  
svita.

### TESEJAS

Gražioji Ipolital Jau arti  
Vedybos mūsų: ketvertas dienų  
Beliko laukt, kol jaunas mėnuo stos.  
Bet kaip lėtai dëlčia tingioji dyla,—  
Lyg pamotė, neleidžianti jaunuoliui  
Greičiau paveldėt savo palikimą.

### IPOLITA

Greit ketvertą dienų panárdins naktys,  
O ketvertas naktų sapnuos paskęs,  
Ir jaunas mėnuo — įtemplas danguj  
Sidabro lankas — skaisčiai mums nušvies  
Vedybų naktį.

### TESEJAS

Eiki, Filostratai!  
Sukelk Atėnuos pramogaut jaunimą,  
Linksmybės dvasią šauniąją pažadink,  
Lai skausmas lieka laidotuvių dienai,—  
Ne mūsų puotai tas išblyškęs svečias.

### Filostrasas išeina

Aš tau piršausi kardu, Ipolita,  
Ir prievarta laimėjau tavo meilę,  
Bet vestuves kitu tonu iškelsiu:  
Džiaugsmingai, iškilmingai ir linksmal.

Ieina Egėjas, Hermija, Lisandras ir  
Demetras.

EGĖJAS

Laimingas būkit, kunigaikšti mūsų!

TESEJAS

Dėkoju tau, Egėjau! Kas nutiko?

EGĖJAS

Esu rūstybės apimtas ir skundžiuos  
Aš Hermija, dukra, vaiku savuoju.  
Demetrai, eikš čionai arčiau! Valdove,  
Aš sutikau, kad ją šis vyras vestų.  
Lisandrai, eikš ir tu! Valdove mano,  
Jis apkerėjo širdį mano dukrai.  
Tu, tu, Lisandrai! Jai eiles rašei  
Ir meilės priesaikom su ja keiteisi,  
Po langu mėnesienoj dainavai  
Vaidmainiškas dainas, vaidmainio meilę.  
Palenkti jai tu vogčiomis naudojai  
Apyrankėm, žiedais, plaukų segtukais,  
Saldainiais, gėlėmis, blizgučiais — viskuo.  
Kas veikia nepatyrusią jaunystę.  
Gudrybėmis pagróbei dukros širdį.  
Jos paklusnumą man, pareigingumą  
Tu pavertei piktu atkaklumu.  
Jei ji, valdove, jūsų akyse  
Atsisakys tekėti už Demetro,  
Prašau jus — leiskite pasinaudoti  
Atėnų miesto papročiu senuoju.  
Duktė privalo vykdyt tėvo valią!  
Jai vyrą išrinkau, — jei netekės,  
Lai ji, kaip kad įstatymas numato,  
Nedelsiant būna pasmerkta myriop!

TESEJAS

Kaip, Hermija? Apsigalvok, mergaitė.  
Juk tavo tėvas — tau vis tiek kaip dievas:  
Jis suteikė tau grožį, tu esi  
Lyg vaško figūra, jo nulieta.

Jo valioje — sukult ją ar palikti.  
Demetras — tavo rankos vertas vyras.

HERMIJA

Lisandras irgi.

TESEJAS

Žinoma, ir jis.  
Bet jeigu tėvo balsas ne už jį,  
Demetras turi būt vertesnis.

HERMIJA

O kad  
Pažvelgtų tėvas mano akimis!

TESEJAS

Geriau žvelk tu jo proto akimis.

HERMIJA

Prašau atleist man, jūsų malonybe,  
Aš nežinau, iš kur drąsos įgaunu.  
Bijau, kad gal atrodys nekuklu,  
Jei prie visų kalbėsiu atvirai,  
Bet jus meldžiu — man leiskit sužinot,  
Kokia bausmė turės mane ištikti,  
Jei drįščiau aš atstumt Demetro ranką?

TESEJAS

Tau mirti teks arba atsižadėti  
Visiems laikams bendrauti su vyriškiais.  
Tad, Hermija, gerai apsisvarstyk  
Ir savo jauną prigimtį ištirk,  
Prieš ryždamasi niekint tėvo valią.  
Ar išnešiosi tu vienuolės rūbą,  
Tarp mūrų uždaryta amžinai  
Bevaisė atsiskyrėlė sesuo,  
Begiedanti šaltam mėnuliui giesmes?  
Palaimintos, kurios, sutramdę kraują,

Pasirenka skaisčios mergystės kelią!  
Bet rožė, aromatui nuskintoji,  
Daugiau juk laimės patiria už tą,  
Kuri ant nekaltybės kero žydi  
Ir vysdama numiršta vienumoj.

#### HERMIJA

Geriau man taip žydėt, nuvyst ir mirt,  
Negu mergystės laisvę atiduoti.  
Jo valdžiai. Ne, nenori mano siela  
Nemylimo žmogaus nemielo jungo.

#### TESEJAS

Dar pagalvok! Kai jaunas mėnuo stos  
Ir aš sujungtas būsiu meilės saitais  
Draugystei amžinai, tą dieną tu  
Būk pasiruošusi arba numirt  
Už neklusnumą savo tėvo valiai,  
Arba tekėt už skirto tau Demetro,  
Arba prisiekt Dianai prie altoriaus  
Ligi mirties atšiaurią vienuolystę.

#### DEMETRAS

Sutiki, Hermija! O tu, Lisandrai,  
Šiai tikrai mano teisei nusilenk.

#### LISANDRAS

Jei taip tave, Demetrai, myli tėvas,—  
Su juo ir tuokis,— dukrą man palik.

#### EGEJAS

Gali šaipytis! Taip, aš myliu jį,  
Ir viską jam skiriu kartu su meile.  
Duktė juk mano, tad ir savo teises  
Drauge su ja Demetrui atiduodu!

#### LISANDRAS

Valdove, aš kilme esu jam lygus,  
Turtu taip pat, o myliu ją labiau.

Likimas ne mažiau, gal net gausiau  
Mane apdovanojo, nei Demetrą.  
Bet kas svarbiau už šias visas pagyras —  
Mane juk myli Hermija gražioji.  
Tai kam atsisakyt man savo teisių?  
Demetras — drožiu tiesiai į akis —  
Elenai meilinos, Nedaro dukrai,  
Jos širdį pavergė, o ji, vargšėlė,  
Beprotiškai jį myli, baisiai myli,  
Kaip stabą garbina šį lengvabūdį.

#### TESĖJAS

Prisipažįstu, apie tai girdėjau,  
Ir pakalbėt su Demetru ruošiausi,  
Bet, užsiėmęs savo reikalais,  
Aš pamiršau. Demetrai, eik čionai,  
Ir tu, Egėjau! Sekite mane,  
Turiu šį tą jums tarti atskirai.  
O tu, gražioji Hermija, pakluski  
Ir užgaidas palenki tėvo valiai.  
Jei ne — prabils įstatymas Atėnų.  
Mes jį apeit neturim galimybės —  
Teks mirti ar prisiekti vienuolystę.  
Na, Ipolita! Eikš, mieloji manol!  
Demetrai ir Egėjau, — jūs taip pat!  
Aš jus kai ką prašysiu padaryti  
Vestuvėms mūsų. Mes pasikalbėsime  
Ir apie tai, kas liečia jus abu.

#### EGĖJAS

Klusniai ir noriai viską padarysiu.

Išeina visi.  
Lieka Lisandras ir Hermija.

#### LISANDRAS

Kas tau, brangioji? Ko išblyško skruostai?  
Kodėl taip greit ant jų nuvyto rožės?

HERMIJA

Gal dėl stokos lietaus, kuris lengvai  
Prapliupt man gali iš akių audros.

LISANDRAS

Deja, nesu aš niekad nei girdėjęs  
Istorijoj, nei pasakoje skaitęs,  
Kad meilės kelias būtų rožėm klotas.  
Čia jai sukliudo skirtumas kilmės...

HERMIJA

Baisu pamilt kilmingam nekilmingą!

LISANDRAS

Ar metų skirtumas per daug žymus...

HERMIJA

Juokinga, jeigu senas ima jauną!

LISANDRAS

Ar giminaičiai paskiria tau kitą...

HERMIJA

Koks pragaras, jei kito akys renka!

LISANDRAS

O jei sutampa abipusė meilė,—  
Tai karas, ligos ar mirtis jai graso,  
Ir laimė būna laikina it aidas,  
Trumpa it sapnas, it lakus šešėlis:  
Kaip žaibas tvykstelia ji tamsią naktį,  
Nuplieksdama padangę su žeme,  
Ir, tau nespėjus šūktelti: „Žiūrėk!“,  
Juodi tamsos nasrai praryja liepsną...  
Toks būna trumpas džiaugsmo spindesys!

HERMIJA

Jei tikrą meilę nuolat lydi skausmas,  
Matyt, toksai yra likimo desnis.

Tad nėsėkmės lai moko mus kantrybės!  
Juk mylintiems kentėt nuo amžių tenka, —  
Atodūsiai, svajonės, ilgesys  
Ir gailios ašaros vis lydi meilę.

#### LISANDRAS

Teisingi žodžiai, Hermija. Klausyk,  
Turiu gana turtingą seną tetą,  
Našlė bevaikė ji — viena gyvena.  
Lig jos septynios mylios nuo Atėnų.  
Mane ji myli tartum tikrą sūnų.  
Ten, Hermija, mes galim susituokti,  
Nes mūsų nebesieks Atėnų miesto  
Įstatymai griežtieji. Jeigu myli,  
Pabėk ryt naktį iš tėvų namų.  
Miške — mylia nuo miesto — kur tave  
Aš sutikau su Elena, kai ėjot  
Gegužio ryto apeigų atlikti,  
Tavęs palauksiu.

#### HERMIJA

O Lisandrai, mielas!  
Aš Kupidono tau lanku prisiekiu  
Ir jo taikliausia auksine strėle,  
Veneros balandėlių skaistumu,  
Tyros vilties ir meilės šventumu,  
Ugnim, kuri Didoną glamonėjo,  
Nakčia klastingai paliktą Enėjo,  
Ir vyrų priesaikom, duotom suktai  
Dažniau, nei moters žino apie tai, —  
Kad ten, toj vietoj, kur paskyrei tu,  
Rytoj tikrai mes būsime kartu.

#### LISANDRAS

Tik neapvilk! Štai Elena ateina.

Įeina Elena

#### HERMIJA

Sveika, gražuole! Kurgi taip eini?

ELENA

Gražuole? Kam mane taip vadini?  
Demetrui tavo grožis šviesą žeria,  
Jį tavo akys tartum žvaigždės kerį,  
Jį žavi tavo balso skambesys  
Mieliau, nei piemenėlį vieversys,  
Kai pakelia kviečius šilti orai  
Ir prasiskleidžia rožių pumpurai.  
Jei grožis būtų limpama liga,  
Aš užsikrėsčiau nuo tavęs staiga,  
Kad gaučiau šviesą aš akių kaip tavo  
Ir tavo balsą, melodingai žavų.  
Už jį, Demetrą,— aš pati matau —  
Pasaulį visą atiduočiau tau!  
Taip žvelgt, kaip tu!.. Išmokyk šito meno,  
Kuriuo patraukei tu Demetrą mano.

HERMIJA

Jis myli, nors iš jo aš tik juokiuos.

ELENA

Mane išmokyk šypsenos tokios!

HERMIJA

Labiau dar myli, kai imu jį keikti.

ELENA

O kad jį bent maldavimai paveiktų!

HERMIJA

Kuo aš pikčiau — tuo myli jis karščiau.

ELENA

Kuo aš meiliau — jis nuo manęs toliau.

HERMIJA

Kad myli jis — čia aš juk be kaltės.

ELENA

Vien grožis kaltas! Trokščiau šios kaltės!

HERMIJA

Nurimk — manęs nebematys jisai,  
Iš čia mes greit pabėgsime visai.  
Pakol Lisandro aš nepažinojau,  
Atėnus vaizdavaus kaip tikrą rojų.  
Bet gimė meilė! Ką man veikt dabar čia,  
Kai ji man dangų pragaru paverčia?

LISANDRAS

Atskleisim tau, Elena, tiesą gryną.  
Vos Febė savo veidą sidabrinį  
Ryt naktį upės veidrody išvys  
Ir perlais žalią žolę apšlakstys,  
O mylinčiuosius slėps tamsa,— iš čia  
Pabėgsim pro vartus abu slapčia.

HERMIJA

Miške, kur tarp gėlių dažnai gulėjom  
Ir kur kartu kaip seserys galėjom  
Gražiausiai pinti laimės svajones,—  
Lisandras ten ateis sutikt manęs.  
Ten nuo Atėnų mes akis nugręšim,  
Naujų draugų svetur taip pat surasim.  
Vaikystės drauge, mums sėkmės linkėk!  
Sudie! Demetras tavo bus vis tiek!  
Lisandrai, neapvil! Lig ryt nakties  
Bekęsim sunkų ilgesį širdies.

LISANDRAS

Taip, Hermija.

Hermija išeina

Elena, būk tvirta,  
Demetro meilė vienai tau skirta!

Išeina

## ELENA

Kaip kartais laimė būna įnoringa!  
Man grožio kaip ir Hermijai nestinga.  
Bet kas iš to? Demetras juk vis tiek  
Manęs dėl to nevertina nė kiek.  
Kaip jis paikai dėl Hermijos kamuoja,  
Taip aš aklai Demetrui vien aukojuos.  
Dažnai kas nors niekinga ir biauru  
Atrodo meilei nuostabiai tauru.  
Ne akimis, o širdžia meilė regi,  
Todėl ir žmonės Kupidoną smagų  
Visad vaizduoja aklą ir sparnuotą:  
Aklų sparnų — žaismė neapgalvota.  
Todėl ir meilė — laikoma vaiku,  
Kurį gudriai apgauti nesunku.  
Kaip žaisdami berniūkščiai priesaikauja,  
Taip meilei žodžio netesėt nenauja.  
Kol Hermijos Demetras nemylėjo,  
Jis priesaikų tvanus man vienai liejo,  
Bet vos kaitra tik padvelkė jinai,  
Išdžiūvo greit jo priesaikų tvanai.  
Pranešiu jam, kad Hermija ryt naktį  
Pabėgti ruošias. Jis skubės ją sekti.  
Jam noriu šia žinia pasitarnaut,  
Nors brangia kaina — padėką jo gaut.  
Bet savo skausmą aš lengviau kentėsiu —  
Jei girion ir iš girios jį lydėsiu.

Išeina

## II SCENA

Atėnai. Kambarys Rūgščiaus trobe-  
lėje. Įeina Rūgščius, Mellutis, Met-  
muo, Dūdelė ir Dvasna.

## RŪGŠČIUS

Ar visa mūsų trupė susirinkus?

METMUO

O tu verčiau padaryk generolinį patikrinimą pagal sudėties lapą.

RŪGŠČIUS

Štai sąrašas. Jame išvardinti visi, kuriuos visuose Atėnuose radome nors kiek tinkamus vaidinti intermediją kunigaikščiui ir kunigaikštieniui jų sutuoktuvų vakarą.

METMUO

Pirmiausia, gerasis Piteri Rūgščiau, pasakyk, apie ką ta pjesė, paskui perskaityk aktorių vardus, taip ir prieisi prie dalyko.

RŪGŠČIUS

Teisingai, mūsų pjesė vadinasi: „Graudingiausia komedija apie žiauriausią Piramo ir Tisbės mirtį.“

METMUO

Labai puikus veikaliukas, užtikrinu jus, ir linksmas. Na, gerasis Piteri Rūgščiau, iššauk visus aktorius pagal sąrašą. Vyrai, stokite į eilę.

RŪGŠČIUS

Kurį iššauksiu, atsiliepkite. Nikas Metmuo! Audėjas.

METMUO

Sakyk, koks mano vaidmuo, ir varyk toliau.

RŪGŠČIUS

Tu, Nikai Metmuo, vaidinsi Piramą.

METMUO

Kas yra Piramas? Įsimylėjęlis ar tironas?

RŪGŠČIUS

Įsimylėjęlis, kuris kuo galantiškiausiai nusižudo iš meilės.

## METMUO

Vadinas, čia reikalingos ašaros, norint kaip reikiant suvaidinti. Jei aš imsiuos to vaidmens — tegu žiūrovai pasiruošia nosines, — ėmęs raudoti, sukelsiu liūtį! Bet, tiesą pasakius, mano sritis — tai tironų vaidmenys. Erkulį suvaidinčiau kaip reta kas. Arba atlikčiau tokį vaidmenį, kur reikia stačiai žemę drebinti ir viską šipuliais leisti...

Smūgiai dundės,  
Uolos drebės,  
Spynos trupės  
Nuo kalėjimų vartų.  
Febas važiuos  
Ratuos gražiuos  
Pilnas šviesos, —  
Dings tamsybė iš karto.

Tai bent didinga! Na, išvardyk likusius aktorius. Štai koks Erkulio stilius, tirono stilius! Įsimylėjęlis — vienos ašaros.

## RŪGŠCIUS

Frensis Dūdelė, dumplių lopikas!

## DŪDELĖ

Esu, Piteri Rūgščiau.

## RŪGŠCIUS

Tau teks vaidinti Tisbę.

## DŪDELĖ

O kas yra Tisbė? Keliaujantis riteris?

## RŪGŠCIUS

Tai panelė, kurią Piramas turi mylėti.

## DŪDELĖ

Ne, dėl dievo meilės, neverskite manęs vaidinti moteries.  
Man jau barzda želia.

## RŪGŠČIUS

Nesvarbu, vaidinsi su kauke ir galėsi čiauškėti kuo plo-  
niausiu balseliu.

## METMUO

Jei galima pridengti veidą, leisk man ir Tisbę suvaldinti.  
Aš galiu kalbėti siaubingai plonu balseliu: „Tispe! Tispe!“ —  
„Ak Piramai, brangusis mano mylimas! Brangioji Tisbė ta-  
vo! Brangioji meilė tavo.“

## RŪGŠČIUS

Ne, nei Tu privalai vaidinti Piramą, o tu, Dūdele,—  
Tisbę.

## METMUO

Nagi, toliau.

## RŪGŠČIUS

Robinas Dvasna, siuvėjas.

## DVASNA

Esu, Piteri Rūgščiau.

## RŪGŠČIUS

Dvasna, tau teks vaidinti Tisbės motiną. Tomas Snukis,  
varkalys!

## SNUKIS

Esu, Piteri Rūgščiau!

## RŪGŠČIUS

Tu būsi Piramo tėvas. Pats aš vaidinsiu Tisbės tėvą. Mei-  
lutis, stalius! Tu gausi Liūto vaidmenį. Taigi, atrodo, pjesę  
galima bus ir vaidinti.

## MEILUTIS

Ar turi perrašytą Liūto vaidmenį? Jeigu turi, duok susi-  
mildamas, nes mano atmintis silpna mokytis.

## RŪGŠČIUS

Tu galėsi provizuoti. Nereiks nieko mokytis: tau teks tik riaumoti.

## METMUO

Leiskite man suvaidinti Liūtą! Aš taip suriaumosiu, kad kiekvienam malonu bus girdėti. Aš taip riaumosiu, kad pats kunigaikštis pasakys: „Tegu jis dar pariaumoja! Tegu jis dar pariaumoja!“

## RŪGŠČIUS

Jeigu tu per baisiai suriaumosi, tai kunigaikštienę ir damas taip išgąsdinsi, kad jos ims klykti. To pakaks, kad mus visus pakartų.

## VISI

Taip, pakaks, kad pakartų mus visus lig vieno.

## METMUO

Be abejo, bičiuliai, jei išgąsdinsime damas, tai gracioniausia bus mus visus pakarti. Bet aš taip forsuosiu savo balsą, kad riaumosiu švelniai kaip balandėlis burkuonėlis. Aš taip riaumosiu, kaip lakštingalėlė.

## RŪGŠČIUS

Nieko kito tu negali vaidinti, tik Piramą. Piramas yra dailiaveidis gražuolis, šaunus vyras, pačiame amžiaus žydėjime, elegantiškas, lygiai toks, kaip ir tu... Todėl tu privalai vaidinti Piramą.

## METMUO

Gera, sutinku. Su kokia barzda man jį geriau vaidinti?

## RŪGŠČIUS

Su kokia tik nori.

## METMUO

Aš jį suvaidinsiu su šiaudų spalvos barzda. O gal rusvai oranžinės spalvos? O gal su dažyta purpurine barzda? O gal su ryškiai geltona kaip prancūziškos kronos?

## RŪGŠČIUS

Jeigu tu vaikysies prancūziškumo, tai žinok, kad prancūziška liga sergantieji visai neturi plaukų, ir tau teks vaidinti su plike. Štai, ponai, imkite savo vaidmenis. Ir prašau jus, maldauju, įsakau iškalti atmintinai ligi ryt vakaro. O vakare ateikite į dvaro rūmų mišką, viena mylia už miesto. Ten mėnesienoje padarysime repeticiją. Jei susirinktume mieste, tai kas nors suuostų ir išplepėtų. O tuo tarpu aš sudarysiu sąrašą, kokia butaforija reikalinga pjesei. Meldžiu, neapvilkite manęs.

## METMUO

Būtinai susirinksime. Ten parepetuosime laisvai ir obsceniškai. Neapsijuokite. Gerokai pasitempkite. Sudie!

## RŪGŠČIUS

Susitiksime prie kunigaikščio ažuolo.

## METMUO

Gerai. Trūks pliš, būkite vietoje.

Išeina

# ANTRAS VEIKSMAS

## I SCENA

Miškas netoli Atėnų.  
Iš vienos pusės ateina fėja, iš kitos —  
Pakas.

PAKAS

Sveika, o fėja. Kurgi taip keliauji?

FĖJA

Virš slėnių, virš kalnų,  
Virš bedugnių klaikių,  
Virš gilių vandenų,  
Kur tik noriu — lekiu.  
Skriedama plačiu lanku,  
Ir mėnulį aplenkiu.  
Fėjų karalienei aš  
Ant vejų barstau rasas.  
Margos gėlės — jos sargyba,  
Rūbai jų taškeliais žiba,  
Tie taškeliai — tai rubinai,  
Kvapą skleidžia jie gėlynui!  
Aš ieškau perlų čia — rasos lašelių,  
Juos kabinu raktažolių auselėję.  
Sudie, tingi dvasia, — lekiu aš jau...  
Čia karalienė elfus šauks tuojau.

PAKAS

Karalius mano čia šią naktį žais,  
Geriau, jei karalienė neužeis.  
Žiūrėk tad: Oberonas taip įdūko —  
Atims iš jos tą nuostabų berniuką,  
Kurs pavogtas iš Indijos karaliaus.

Priklauso jis nuo karalienės valios.  
Karalius nori josios pažą šitą  
Paimt į savo girios elfų svitą,  
Bet karalienė trauktis nesiruošia,  
Berniuką lepina, žiedais jį puošia.  
Karalius tad su karaliene fėjų  
Dabar drauge beveik nevaikštinėja,  
O jei susiduria kur netikėtai —  
Palei šaltinį, po dangum žvaigždėtu —  
Tuoį barasi, o elfai nusigandę  
Į gilių taureles slapstytis lenda.

#### FĖJA

Jei nesuklydau, man iškart pavyko  
Pažint išdaigininką apgaviką!  
Tu šelmis Robinas Šaunusis! Tas,  
Kurs gąsdini mergaites kaimietės;  
Trukdai prie girnų, nugraibai grietinę,—  
Be sviesto lieka moters nusiminę...  
Mieles nustelbęs, alų gadini,  
Nakčia keleivį tyčia klaidini.  
Bet kas draugauja su tavim — savaime  
Tam sekasi, tu atneši tam laimę.  
Juk Pakas tu, ar ne?

#### PAKAS

Įspėjai, fėja,  
Aš tas, kurs linksmas naktį klaidinėja.  
Aš Oberonui juokdariu tarnauju,  
Jį pokštais linksminu, kai išdykauju.  
Sužvengiu tyčia kumelaite jauna  
Ir sotų erzilą lankoj apgaunu.  
Kai senė mala liežuviu kandžiu,  
Aš, pasivertęs obuoliu slidžiu,  
Stiklinėn įsmunku. Jai gert parūpo —  
Aš netikėtai jai tik šlept į lūpą,  
Krūtinę plokščią alumi aplieju.  
Ar vėl: kūmutė pasakot pradėjo,—  
Aš kėdute po kojom jai lėndu;

Ji sėst, aš trukt, ir bumpt ji ant grindų.  
Ji krenkščia, šaukia: „Gal velniai pikti?“  
Net prunkščioja juokais visi kiti  
Ir iš linksnumo raičiojas... Tada  
Pati linksmiausia esti valanda.  
Ateina Oberonas. Traukis, fėja.

FĖJA

Štai ir valdovė! Ko čia jam reikėjo?

Iš vienos pusės ateina su savo pa-  
lyda Oberonas, iš kitos — Titanija  
su savąja.

OBERONAS

Kokia bėda nutiks, jei mėnesienoj  
Titaniją išdidžią sutinku?

TITANIJA

Tai tu čia, Oberonai pavydusis?  
Keliam, elfai! Aš atsižadėjau  
Seniai jo guolio ir kokčios draugystės.

OBERONAS

Palauk, akiplėša! Aš tavo vyras!

TITANIJA

Taip, aš žmona tavoji. Bet žinau,  
Kaip tu slaptai apleidai fėjų šalį  
Ir, pasivertęs Korinu, perdien  
Meilingajai Filidei savo meilę  
Giedojai, ulbaudamas dūdele.  
Ko sugrįžai iš Indijos toliosios?  
Ar kad karingą puikuolę tavo,  
Su aukštakulniais batais amazonę,  
Tesėjas veda? Atvykai jų guoliui  
Tu išteklių ir džiaugsmą dovanoti?

## OBERONAS

O kaipgi tau, Titanija, ne gėda  
Dėl Ipolitos priekaištaut! Pati,  
Žinau, esi Tesėjo mylimoji.  
Argi ne tu žvaigždėtą giedrą naktį  
Nuo Perigenos jį prisiviliojai?  
Juk dėl tavęs ir pažadus sulaužė  
Jis Iglei, Ariadnei, Antijopei.

## TITANIJA

Vien iš pavydo tat prasimanai!  
Nuo vasaros pradžios, kur besueisim —  
Ar klony, ar vejų prie žalio miško,  
Ar prie sraunaus žvirgždėto upeliūkščio,  
Ar paupy, apaugusiame nendrėm,  
Ar marių pakraštį ant aukso smėlio,  
Kur, vėjui grojant, šokame ratelį,  
Visur vaidais trukdai mums žaidimus!  
Tad vėjams nusibodo veltui ūbaut:  
Lyg keršydami jie iš jūros neša  
Biaurias miglas,— tos žemėn lieja lietu.  
Net ir upelis menkas taip išdido,  
Kad pasipūtęs jau krantų nepaiso.  
Todėl ir jautis veltui tempia jungą,  
Artojas lieja prakaitą tuščiai,  
Nes javas nesubrendęs dirvoj pūva.  
Tušti gardai prilytame lauke,  
Nuo kritusių galvijų varnos tunka...  
Žaidimų aikšteles užklojo purvas,  
Nebėr takų žaliuosiuos labirintuos,  
Net pėdsakų atskirt nebegali!  
O mirtingieji vien žiemos telaukia.  
Nakčia nebegirdėt linksmos dainos.  
Tiktai mėnulis, potvynių valdovas,  
Piktai išblyškęs, orą vis skalauja,  
Paskleisdamas slogavimo ligas.  
Dėl to ir metų laiko neatskirsi.  
Nukaršęs baltagalvis šerkšnas puola  
Raudonos rožės pumpurų glėbin.

Ant apledėjusio žiemos vainiko  
Uždėta puokštė vasaros gėlių  
Lyg pajuokai. Pavasaris kvapnus  
Ir vasara, ir nokstantis ruduo,  
Ir net žiema piktoji — mainos rūbais.  
Nustebusiam pasauliui nebeaišku,  
Kas čia per metų laikas. Šios blogybės  
Pareina nuo mūs ginčų ir kivirčų:  
Mes jas pagindom, mes dėl jų kalti!

#### OBERONAS

Kodėl, Titanija, man priešginiauji?  
Atitaisyt lengvai galėtum viską.  
Prašau nedaug — tik atiduok berniuką  
Man į pažus.

#### TITANIJA

Nusiramink: aš jo  
Neduočiau ir už visą fėjų šalį.  
Jo motina priklausė mano svitai.  
Mes Indijos aitriai kvapiam ore  
Abi sau plepam, būdavo, nakčia,  
Susėdę ant Neptuno gelsvo smėlio,  
Ir stebime praplaukiančius laivus.  
Juokaujame, žiūrėdamos, kaip burės  
Išsipučia, nuo linksmo vėjo nėsčios.  
Krypuodama ji, būdavo, parodo,  
Kaip jie siūbuoja. Buvo ji nėsčia  
Tada, — kaip tik berniuko šito laukė.  
Ji leisdavosi lyg tolion kelionėn  
Turtingų prekių krovinio parvežt  
Ir grįždavo, neva paplaukius jūrom,  
Su koku niekučiu man dovanų.  
Bet ji mirtingų padermei priklausė  
Ir mirė, begimdydama berniuką.  
Iš meilės jai aš vaiką auginu,  
Iš meilės jai su juo aš nesiskirsiu.

OBERONAS

Kiek tu šiame miške manai pabūti?

TITANIJA

Tur būt, iki Tesėjo sutuoktuvių.  
Jei nori su mumis taikingai šokti  
Ir mėnesienoj linksmintis, pabūk!  
Jei ne — tai mums geriau tuoj išsiskirt.

OBERONAS

Berniuką duok — ir eisiu su tavim.

TITANIJA

Ne! Nė už visą elfų karalystę!  
Iš čia keliaukim, fėjos, kuo greičiau!  
Čia likę, susibarsim dar pikčiau.

Titanija su savo palyda išeina

OBERONAS

Ir eik! Bet, prieš pradingstant tau iš miško,  
Atkeršysiu už šitą įžeidimą.  
Mielasis Pakai, šen! Ar tu meni,  
Kaip aš klausiaus iškyšuly undinės,  
Besėdinčios ant nugaros delfinui?  
Taip švelniai melodingai ji dainavo,  
Kad net bešėlstanti nutilo jūra,  
O žvaigždės iš padangių krito žemėn  
Klausytis jos dainos.

PAKAS

Taip, aš menu.

OBERONAS

Tada aš pamačiau, kaip tyliai skriejo  
Tarp mūsų žemės ir mėnulio šalto  
Ginkluotas Kupidonas, nusitaikęs  
Į valdančią vestalę Vakaruos.

Iš lanko taip paleido meilės strėlę,  
Jog tūkstančius širdžių galėjo pervert.  
Bet aš mačiau, kaip ta strėlė ugninė  
Drėgnuos mėnulio spinduliuos užgeso.  
Nutolo karalienė vaidilutė  
Nepaliesta, aistros neapkerėta.  
Bet pastebėjau — ta strėlė nukrito  
Ant balto tartum pienas mažo žiedo,  
Kurs, meile sužeistas, paraudo skaisčiai.  
Mergaitės jį „meiliagėlė“ vadina.  
Surask jį man. Aš tau esu jį rodęs.  
Jei šito žiedo syvais kas pateps  
Bemiegančiam akis, tasai iškart  
Beprotiškai pamils tą sutvėrimą,  
Kurį pabudęs pirmą pamatys.  
Surask tą žiedą ir sugrįžk atgal,  
Kol mylių spės praplaukt leviatanas.

#### PAKAS

Galiu aplėkt per pusę valandos  
Aplink pasaulį.

Dingsta

#### OBERONAS

Gavęs šitų syvų,  
Užtiksiu aš Titaniją bemiegant  
Ir jų įlašinsiu jai į akis,  
Tai pirmą, ką pabudus pamatys,—  
Ar būtų liūtas, ar lokys, ar vilkas,  
Ar jautis, ar pamaiviška beždžionė,—  
Pamils bematant iš visos širdies.  
Ir tik tada nuo jos kerus nuimsiu  
(Galiu tai padaryt kita žole),  
Kada sutiks berniuką atiduot.  
Bet kas ateina čia? Dvasia esu,  
Nematomas tad jų pasiklausysiu.

Įeina Demetras, paskui jį Elena.

DEMETRAS

Nemyliu aš tavęs, ir neseikiok!  
Kur Hermija gražioji? Kur Lisandras?  
Norėjau nužudyt jį — žūstu pats.  
Sakei, į šitą mišką jie pabėgo...  
Jaučiuos paklaikęs šioj klaikioj dykynėj,  
Nes Hermijos sutikti negaliu.  
Šalin! Pradink! Nebeseikiok manęs!

ELENA

Mane stipriai tu trauki kaip magnetas,  
Bet trauki tu ne geležį — o širdį,  
Kuri yra už plieną patvaresnė.  
Nustoki traukęs — aš nebesekiosiu.

DEMETRAS

Gal meilinuos aš tau? Įkalbinėju?  
Vilioju gal tave? Tiesiog sakau:  
Nemyliu aš tavęs ir nepamilsiu!

ELENA

Kaip tik už tai ir myliu dar labiau.  
Aš kaip šunelis tau esu, Demetrai.  
Daugiau muši — karščiau tau įtaikauju.  
Kaip su šuniu tad elkis — spardyk, tvok,  
Kankink ir niekink tu mane, tik leisk  
Nevertai man nors sekti iš paskos.  
Prašau tave pačios blogiausios meilės —  
Mylėk mane kaip ištikimą šunį,  
Geresnio nieko negaliu tikėtis.

DEMETRAS

Tu mano neapykantos nekurstyk.  
Tik bloga daros, žiūrint į tave.

ELENA

Man bloga, kai tavęs aš nematau.

DEMETRAS

Kuklumo savo tu visai nepaisai,—  
Palikus miestą, į rankas lengvai  
Tam atsiduodi, kurs tavęs nemyli.  
Tu patiki tamsios nakties pagundoms  
Ir vietos nuošalios piktoms vilionėms  
Skaisčiausią savo nekaltybės lobį.

ELENA

Dorybė tavo saugoja manel  
O tavo veidas man išsklaido tamsą,  
Todėl ir nemanau, kad čia naktis.  
Ir ši giria — ne nuošali vieta,  
Nes vienas tu atstoji man pasaulį.  
Ir kaip sakýčiau, jog viena esu,  
Kai į mane pasaulis visas žiūri?

DEMETRAS

Pabėgsiu aš ir krūmuos pasislėpsiu,  
Tave žvėrimis paliksiu sudraskyt.

ELENA

Žvėris tokios kietos širdies neturi.  
Jei nori, bėk! Ir pasaka lai keičias:  
Tegu vejoja Dafnė Apoloną,  
O grifą — balandėlė, elnė — tigrą.  
Ar ne juokinga, kai drąsumas bėga,  
O iš paskos jį vejasi bailumas?

DEMETRAS

Klausytis nebenoriu. Leisk man eitil  
O jeigu nesiliausi vis sekiot,  
Tau per mane teks nukentėt miške.

ELENA

Visur — lauke, šventykloj ir mieste  
Skriaudi mane ir skriausdamas gėdingai  
Pažemini tu moteris visas.

Kovot dėl meilės — vien tik vyras vertas;  
Mes — peršamos; mes pirštis nesutvertos.

Demetras išeina

Tave sekiosiu: pragare sau dangų  
Surasiu, mirdama nuo mielo rankų.

Elena išeina

OBERONAS

Sėkmės, gražuole! Greitai šiuos miškuos  
Nuo jo tu bėgsi,— jis tave sekios.

Įeina Pakas

Na, šelmi, sveikas! Suradai tą žiedą?

PAKAS

Taip. Štai jisai!

OBERONAS

Duok čia jį man greičiau!  
Miške yra veja, kur žydi kmynai,  
Žibučių ir raktažolių kaimynai.  
Viršūnės rozė, sausmedis, erškėtis  
Taip supina, kad rodosi kaip skėtis:  
Tenai, pavargus nuo žaismų meilių,  
Titanija užmiega tarp gėlių.  
Gyvatė savo išnarą pakloja,  
Joje sau ilsis fėja ir sapnuoja.  
Įtrėkšti reikia syvų jos akims —  
Audringi įgeidžiai jai tuoj užgims.  
Ir tu paimk jų kiek — čionai, giraitėj,  
Jaunuolį seka mylinti mergaitė.  
Patepk akis jam. Vos diena prašvis,  
Lai jis prabudęs pirmą ją išvys.  
Pažint jaunuolį nesunku tau bus,  
Jis dėvi atėnietiškus rūbus.

Žiūrėk, kad jis pamiltų ją karščiau,  
Negu jinai mylėjo jį anksčiau.  
Bet lig pirmų gaidžių sugrįžk čionai.

PAKAS

Bus atlikta. Suspėsiu būtinai.

Išeina

## II SCENA

Kita miško dalis. Įeina Titenija su  
palydovais.

TITENIJA

Sustokite ratu — ir gražią dainą!  
Po to kiekvienas tuoj prie savo darbo:  
Kas — kirminų rinkti nuo muskato rožių,  
Kas — plėsti šikšnosparniams sparnų ir siūt  
Iš jų švarkus, o kas — vaikyt pelėdų,  
Kurios iš mūsų tyčiojas per naktį.  
Dainom mane jūs greitai užliūliuokit  
Ir tuoj į darbą. Noriu pailsėti.

Elfai dainuoja

PIRMAS ELFAS

Greitai iš čionai išnykit,  
Ir gyvatės, ir ežiai!  
Karalienei netrukdykit,  
Nei tritonai, nei šliužai!

CHORAS

Pačiulbėk, lakštut, ir tu,  
Užliūliuokim ją kartu!  
Liūlia, liūlia, liūlia-lia!  
Liūlia, liūlia, liūlia-lia!

#### PIRMAS ELFAS

Burtų ir kerų galia  
Kenkti niekam nevalia.  
Karaliene, liūlia-lia!  
Mik, užmik su dainele.

#### ANTRAS ELFAS

Dinki, vore ilgakoji!  
Kam tie tavo verpalai?  
Greit išnykite geruoju,  
Sraigės, musės, vabalai!

#### CHORAS

Pačiulbėk, lakštut, ir tu,  
Užliūliuokim ją kartu!  
Liūlia, liūlia, liūlia-lia.  
Liūlia, liūlia, liūlia-lia.

#### ANTRAS ELFAS

Miega. Lėkim! Saugot čia  
Vienas mūsų liks nakčia.

Elfai išeina. Titanija miega. Pasirodo  
Oberonas.

#### OBERONAS

išspausdamas Titanijai ant blakstie-  
nų žiedą

Ką pabudusi išvysi,  
Tam širdim ir priklausysi.  
Kas tik kris tau į akis —  
Vilkas, katinas, lokys,  
Šernas koks, šeriais apaugęs, —  
Bus tau artimiausias draugas.  
Nesuspėsi žodžio tart,  
Ir pamilsį jį iškart.

Išeina. Pasirodo Lisandras ir Her-  
mija.

LISANDRAS

Tu pavargai klajodama, mieloji;  
Neberandu patamsy kelio aš.  
Čia pailsėt žalia veja vilioja.  
Žiūrėsim, ką mums rytdiena atneš.

HERMIJA

Gera, Lisandrai. Rask sau guoliui vietą,  
O aš prigulsiu čia ant kriaušio kieto.

LISANDRAS

Kaip ant pagalvio, gulkim ant velėnos —  
Viena širdis tebus ir guolis vienas.

HERMIJA

Tave aš myliu, pats žinai gerai,  
Bet gulkime kiekvienas atskirai.

LISANDRAS

Mieloji, man juk tolima suktybė,  
Nes meilė kalba visada teisybę.  
Aš tik maniau, jei meilė begalinė  
Draugėn mūs širdis amžinai supynė  
Ir priesaika tvirtai sujungė mus,—  
Sujungt mes galim ir taurius geismus.  
Greta tad vietos negailėk, mieloji:  
„Mieloji“ tardamas, aš nemeluoju.

HERMIJA

Graziai, Lisandrai, tu žodžius dėlioji.  
O kaip širdis kur kas labiau kentėtų,  
Jei net Lisandras man meluot pradėtų!  
Tu pagarbą ir meilę daug puikiau  
Išreikši, atsigulęs atokiau.  
Jaunuoliui ir mergaitei iš kuklumo  
Laikytis reikia deramo atstumo.  
Toliau tad gulk! Labanakt, mano mielas!  
Lai meilė riš lig mirčiai mūsų sielas.

LISANDRAS

Tariu aš amen! prie tavos maldos,  
Lisandras mirs, bet meilės neišduos.  
Gulu aš čia. Ramybė tau tebus.

HERMIJA

Dalysiuos ja su tavimi perpus.

Užmiega. Įeina Pakas.

PAKAS

Per miškus žengiu, brendu,  
Atėniečio nerandu.  
Man patikrinti juk reikia,  
Kaip šis meilės vaistas veikia.  
Tyluma. Naktis... O kas  
Ten matyti pro šakas  
Su atėnišku rūbu?  
Taip! Tai jis ir ji — abu!  
Drėgname velėnos guoly  
Ilsis vieniša varguolė.  
Tas beširdis atskirai  
Atsigulęs... Na, gerai,  
Užkietėjęli, palauk,  
Meilės burto paragauk!

Spaudžia žiedo sultis Lisandrui ant  
akių

Vos akis jisai atmerks —  
Meilė širdį jam pavergs!  
Kai nubus — aš jau toli,  
Oberono vėl šaly.

Išeina.

Įeina Demetras, paskui jį atbėga  
Elena.

ELENA

Palauk, Demetrai! Jau geriau žudyk!

DEMETRAS

Nebesekiok, sakau! Ir netrukdyk!

ELENA

Nejau mane paliksi čia pernakt?

DEMETRAS

Gana! Atstok! Draudžiu toliau tau sekt.

Demetras išeina

ELENA

Sekiodama visai jau pailsau.  
Karščiau maldauju — kalba jis šalčiau.  
Laiminga Hermija! Tokių puikių,  
Tokių žavių nematė nieks akių.  
Gal šviečia jos nuo ašarų? Deja,  
Juk aš raudot turiu daugiau už ją.  
Ne, ne! Biauri esu aš kaip meška,  
Ir žvėrys baidosi manęs miške.  
Nenuostabu — tokios Demetras bijo,  
Tartum baidyklę nuo savęs nuvijo!  
Į apgaulingą veidrodį žiūrėjau,  
Kai Hermijai prilygt grožiu norėjau.  
Bet kas gi čia? Lisandras! Dieve mano!  
Negyvas? Miega! Bet nēr kraujo klanol  
Jei gyvas dar, pabusk, pabusk tuojau!

LISANDRAS

pabusdamas

Liepk — aš į ugnį šokti nebijau.  
Brangioji mano! Myliu aš tikrai!  
Žavingi grožio tavojo kerai!  
O kur Demetras? Koks niekingas vardas!  
Nenaudėlį tą pervers mano kardas.

ELENA

O ne, Lisandrai, šitaip nesakykit.  
Nors Hermijos jis trokšta, paklausykite:  
Jinai jus myli. Ko gi jums daugiau?

## LISANDRAS

Ko man daugiau? Su ja aš jau baigiau!  
Nuobodžia meile per ilgai degiau.  
Ne Hermija man rūpi — Elena.  
Ar balandėlė varna keistina?  
Žmogus juk vadovaujasi protū,  
O protas sako, kad vertesnė tu.  
Prinokti vaisiui reikalingas laikas,  
O aš buvau neišmanus lyg vaikas.  
Dabar subrendau aš galų gale,  
Todėl protū tepasikliaus valia.  
Širdin man akys tavosios įsmigo  
Lyg pasaką graži iš meilės knygų.

## ELENA

Kam tyčiotis? Kuo aš bloga buvau,  
Kad jūsų panieką užtarnavau?  
Ar ne gana, ar ne gana, jaunuoli,  
Kad aš ir taip į neviltį įpuoliau?  
Švelnaus Demetro žvilgsnio nemačiau,—  
Tai ar bereikia tyčiotis pikčiau?  
Kam jums įžeisti mano svajones  
Ir meilinimais juoktis iš manęs...  
Sudie! Prisipažinti tenorėjau —  
Matyti jus tauresnį aš tikėjau.  
Skaudu, kai vienas atstumia šaltai,  
O kitas ima tyčiotis piktai!

Išbėga

## LISANDRAS

Ji Hermijos nematė. Na, miegok,  
Apie Lisandrą jau nebesvajok.  
Kaip darosi šleikštu, sveikatai kenkia,  
Jeigu skanėstų persivalgyt tenka,  
Ir kaip klaidų nekenčia tie pikčiau,  
Kurie jomis žavėjosi anksčiau,  
Taip šleikštulys, klaida buvai man tu,  
Ir ant tavęs labiausiai aš nirštu.

Dabar save Elenai aš aukosiu,  
Kaip riteris už josios garbę stosiu.

Išeina

HERMIJA

pabUSDama

Lisandrai, gelbėk iš baisios kankynės,  
Padėk nuplėšt gyvatę nuo krūtinės!  
O varge! Sapnas! Koks klaikus! Baisu!  
Be galo išsigandusi esu.  
Man rodės, kad gyvatė širdį ėda,  
O tu šypsodamas ramiausiai sėdi...  
Kur tu? Nebėr tavęs? Ir nėr kas guodžia...  
Lisandrai! Ir nė balso? Ir nė žodžio?  
Vardan mūsų meilės, atsiliepk, kur tu?  
Deja, jo nėr... Iš baimės aš alpstu.  
Kas man belieka? Reikia apsispręsti:  
Ar pražūtį, ar mylimąjį rasti.

Išeina

## TREČIAS VEIKSMAS

### I SCENA

Miškas.  
Titanija miega. Įeina Rūgščius, Meilutis, Metmuo, Dūdelė, Snukis ir Dvasna.

METMUO

Ar visi susirinkome?

RŪGŠČIUS

Visi visiteliai. Štai nuostabiai tinkama vieta mūsų repetitijai. Ši žalia veja bus mūsų scena, o šitie erškėtrožių krūmai — apsirengimo kambarys. Mes suvaldinsime taip, kaip prieš patį kunigaikštį.

METMUO

Piteri Rūgščiau!

RŪGŠČIUS

Ką pasakysi, šaunusis Metmuo?

METMUO

Žinai, šioje komedijoje apie Piramą ir Tisbę yra tokių dalykų, kurie niekam nepatiks. Pirmiausia, Piramui ruošiantis žudyti, reikės išsitraukti kardą, o šitokio reginio damos neištvers. Ką tu į tai pasakysi?

SNUKIS

Po šimts kalakutų! Tai pavojingas dalykas!

DVASNA

Manau, tą nusižudymą paprasčiausiai išmeskime, ir gana.

#### METMUO

Nieku būdu! Aš sugalvojau kitokią gudrybę, kad viskas gerai išdegtų. Parašyki man prologą. Tegu aktorius žiūrovams pasakys, kad mūsų kardai tik žaisliukai ir kad Piramas nė nemano galą darytis. O kad jie visiškai liktų ramūs, pasakyk, kad aš, Piramas, visai nesu Piramas, bet audėjas Metmuo. Tada niekas ir neišsigąs.

#### RŪGŠCIUS

Puiku, paruošime tokį prologą. Ir jį parašysime aštuon-skiemenėmis ir šešiaskiemenėmis eilėmis.

#### METMUO

Ne, pridėk dar po du skiemenis. Tegu kiekviena eilutė turės po aštuonis skiemenis.

#### SNUKIS

O ar damos neišsigąs Liūto?

#### DVASNA

Tikrai, aš to bijau.

#### METMUO

Vyrai, patys pagalvokit. Apsaugok viešpatie, prieš damas monstruoti liūtą! Tai klaiku! Juk nėra siaubingesnio laukinio sutvėrimo už liūtą, ir dar gyvą! Nereikia to pamiršti.

#### SNUKIS

Tada tegu kitas prologas paaiškina, kad jis visai ne liūtas.

#### METMUO

Taip, aktorius turi pasisakyti savo vardą. Paskui reikia, kad iš po liūto kailio matytųsi pusė jo veido. O jisai pats tegu prašneka tokiu stilium: „Damos!“ Ar: „Gražiausiosios ponios, norėčiau jus prašyti.“ Arba: „Leiskite man jus prašyti.“ Arba: „Leiskite man jus maldauti, kad nebijotumėte ir nedrebėtumėte. Už jus aš atiduočiau savo gyvybę! Jeigu jūs galvojate, kad aš esu iš tikrųjų liūtas, tai labai apgai-

lestauju. Ne, aš visai ne liūtas, aš toks pats žmogus, kaip ir kiti." Ir tada tegu aktorius pasisako vardą, tegu aiškiai apsireiškia, kad jis yra stalius Meilutis.

#### RŪGŠČIUS

Gera, taip ir padarysime! Bet yra dar du sunkūs dalykai. Pirmiausia, kaip padaryti kambarį mėnulio šviesą? Jūs gi žinote — Piramas ir Tisbė susitinka mėnesienoje.

#### SNUKIS

O ar švies mėnulis tą vakarą, kai mes vaidinsime pjesę?

#### METMUO

Kalendorių, kalendorių! Pažiūrėkite į planetų atmainas. Suraskite mėnulį, suraskite mėnulį!

#### RŪGŠČIUS

Taip, tą naktį mėnulis švies.

#### METMUO

Tai galime atidaryti langą toje menėje, kur vaidinsime. Mėnulis ir švies į kambarį per langą.

#### RŪGŠČIUS

Žinoma. Arba galima dar ir kitaip. Kas nors ateitų su erškėčių krūmu bei žibintu ir paaiškintų, kad jis scenizuoja, tai yra vaizduoja mėnulio šviesą. Taip, dar vienas dalykas: reikės menėje turėti sieną. Pjesėje nurodyta, kad Piramas ir Tisbė kalbasi per sienos plyšį.

#### SNUKIS

Sienos niekaip neįnešime. Ką tu į tai, Metmuo?

#### METMUO

Vienas ar kitas iš mūsų turės vaizduoti sieną. Mes jį kiek aptepsime tinku, ar moliu, ar kalkėm. Tai reikš, kad jis — siena. Ir tegu štai šitaip išskečia pirštus. Per tą plyšį ir galės Piramas su Tisbe šnabždėtis.

## RŪGŠČIUS

Na, jei taip galima, tai viskas klostosi gerai. Eikšekite, sėskitės; ir tegu visi, kas gyvas, repetuoja savo vaidmenis. Piramai, tu pradedi! Kai tik savo žodžius atpyškinsi, drožk į krūmus. Ir taip kiekvienas pagal savo rolę.

Jiems iš užpakalio pasirodo Pakas

## PAKAS

Kas per sermėgiai valkatos triukšmauja  
Prie karalienės guolio? Pjesę ruošia?  
Gerai, pabūsiu aš čia jos žiūrovas,  
O jei prireiks, ir aktorius taip pat.

## RŪGŠČIUS

Kalbėk, Piramai! Tisbe, jau prieik!

## METMUO

„O Tisbe, Tisbe, dvelkianti nuodais!“

## RŪGŠČIUS

Žiedais, žiedais.

## METMUO

„O Tisbe, Tisbe, dvelkianti žiedais.  
Alsavimas tavasis — kvapnios gėlės...  
Bet kas ten šaukia? Tu čia kiek palauk —  
Aš grįšiu pas tave po valandėlės.“

Išeina

## PAKAS

į šalį

Keistesnio Piramo dar nemačiau!

Išeina

## DŪDELĖ

Ar dabar man kalbėti?

## RŪGŠČIUS

Kam gi, po velnių, jei ne tau! Tu suprask — jis nuėjo paklaustyti, kas ten per triukšmas pasigirdo, ir tuoju su-  
grįš.

## DŪDELĖ

„Šviesiausias Piramai! Už rožę raudonesnis  
Ir baltas, daug baltesnis tu, nei lelija!  
Už jaunuolius jaunesnis, už meilūs meilesnis  
Ir ištikimas kaip ašvienis kelyje.  
Abu prie Ninos kapo susitiksime.“

## RŪGŠČIUS

Prie Ninaus kapo, vyruti. Bet tai sakyti dar per anksti.  
Taip atsiliepsi Piramui. O tu pyškini visą vaidmenį ir rep-  
likas iš karto! Įeik, Piramai! Tu pražiopsojai savo repliką.  
„Kaip ašvienis kelyje.“

## DŪDELĖ

„Ir ištikimas kaip ašvienis kelyje.“

Įeina Metmuo su asilo galva ir Pakas

## METMUO

„Jei būčiau aš gražus, tave mylėčiau, Tisbe...“

## RŪGŠČIUS

Kokia pabaisa! Nelabojo išdaigos! Čia valdenasi! Bėki-  
me, vyrai, susimildami! Gelbėkite!

Rūgščius, Dūdelė, Meilutis, Snukis  
ir Dvasna išbėga.

## PAKAS

Klaidinsiu, vesiu aš aplinkui jus  
Per krūmus, pelkes, per balas, raistus.  
Čia būsiu šuo, čia būsiu vėl arklys,  
Čia šernas, čia žaltvykslė, čia lokys.  
Aš losiu, žvengsiu, degsiu ugnimi,  
Meška pavirsiu, arkliu, šunimi.

Išeina

METMUO

Ko jie bėga šalin! Krečia išdaigas, norėdami mane iš-  
gąsdinti.

Sugrįžta Snukis

SNUKIS

Ak Metmuo, koks tu pasikeitęs! Ką aš matau tau ant  
pečių!

METMUO

Ką tu matai? Gal savo paties asilišką galvą?

Snukis išeina.  
Įeina Rūgščius.

RŪGŠČIUS

Apsaugok viešpatie, Metmuo! Kuo tu tapai!

METMUO

Matau jų šelmystes. Jie nori asilu mane paversti ir iš-  
gąsdinti mane, jei pavyks. Bet aš nesitrauksiu iš šios vietos,  
ką bedarytų. Vaikštinėsiu ir dainuosiu. Tegu mato, kad ne-  
bijau.

Dainuoja

Strazdeli juodasparni, tu  
Geltonu snapuku!  
Čiulbėk saldžiai, dainuok kartu,  
Ulėk su nykštuku!

TITANIJA

pabusdama

Koks angelas pažadino mane  
Užmigusia žiedų margajam guoly?

METMUO

Kikili, žvirbli, vieversy,  
Gegute su daina kū-kū!  
Nors kartais tu ir neteisi,  
Tave nuginčyti sunku.

Iš tikrųjų, kas, turėdamas proto, gali ginčytis su tokiu kvailu paukščiu? Kas jį apšauks melage, nors ji ir amžinai beklykautų kū-kū?

TITANIJA

O mirtingasis, dar man padainuok!  
Man tavo balsas ausį glamonėja,  
Tavasis grožis apkerėjo akį,  
Gėriuos aš tavo išvaizda žavia,  
Skubu prisiekt, kad myliu aš tave.

METMUO

Man rodos, ponija, kad jums kiek sušlubavo protas. Tačiau, tiesą sakant, protas ir meilė mūsų laikais retai sugyvena geruoju. Gaila, kad neatsiranda kokių padorių kaimynų, kurie juos sutaikintų. O ką? Ar aš, progai pasitaikius, negaliu pajuokauti?

TITANIJA

Toks pat protingas tu, kaip ir gražus.

METMUO

Čia jau perdedate trupučiuką. Bet jei man atsirastų proto pabėgt iš šito miško, daugiau nieko nenorėčiau.

TITANIJA

Pabėgt iš mano girios? Na, jau ne!  
Kad ir nenori — liksi pas mane.  
Dvasia valdovė aš esu čionai,  
Čia vasara man šviečia amžinai.  
O mylimas! Gyvenki pas mane čia,  
Ir elfai gerbs tave kaip brangų svečią —  
Prineš tau brangenybų iš gelmių,  
Dainuos ir užliūliuos miegu ramiu.  
Pakeisiu tau mirtingą kūną grubų,  
Skrajot galėsi, gavęs elfų rūbą.  
Voratinkli, Žirneli ir Garstyčia!  
Ir tu, Plaštake, eikite visi čia!

Įeina keturi elfai

ŽIRNELIS

Aš čia!

VORATINKLIS

Ir aš!

PLAŠTAKĖ

Ir aš!

GARSTYČIA

Ir aš!

VISI KETURI

Kur lėksim?

TITANIJA

Paklusnūs, meilūs šiam sinjorui būkit,  
Aplink jį šokite, ratelį sukit.  
Pavaišint jam atneškit, kas ką gali:  
Kas vynuogių, kas gervuogių uogelę,  
Medaus rinkit eikit bitėms nuo kojelių,  
Padirbkit nakčiai daug plonų žvakelių,  
Tegu su jonvabaliais švies prie kelio,  
Kai jis ilsėsis ant kilimo žalio.  
Vėduokite sparnais margų drugelių,  
Nes mėnuo jo akims pakenkti gali.  
Jį sveikinkit, praeidami pro šalį.

ŽIRNELIS

O sveiks -- mirtingasis!

VORATINKLIS

Sveiks!

PLAŠTAKĖ

Sveiks!

GARSTYČIA

Sveiks!

## METMUO

Širdingiausiai meldžiu jūsų malonybes atleisti man! Ar man leista bus sužinoti jūsų malonybės vardą?

## VORATINKLIS

Voratinklis.

## METMUO

Didžiai geisčiau su jumis arčiau susipažinti, gerasis pone Voratinkli! Bet jei išipiausiu pirštą, išdrisiu jus pavartoti. O jūsų vardas, gerbiamasis pone?

## ŽIRNELIS

Žirnelis.

## METMUO

Labai prašau perduoti linkėjimus poniai Ankštienei, jūsų motinai, ir ponui Žirnienojui, jūsų bočiui. Gerasis pone Žirneli, aš su jumis taip pat geisčiau arčiau susipažinti. O kaip jūsų vardas, pone, leiskite paklausti?

## GARSTYČIA

Garstyčia.

## METMUO

Gerasis pone Garstyčia, aš gerai žinau jūsų kantrybę. Tasai niekingas milžinas Kepsnys surijo ne vieną jūsų šeimos narį. Prašau patikėti, kad aš dėl jūsų giminės ne kartą liejau ašaras. Labai geisčiau susipažinti arčiau, gerasis pone Garstyčia.

## TITANIJA

Jį palydėkite į mano būstą.  
Atrodo, mėnuo apsiverkęs teka,  
Aplinkui gėlės ašaromis plūsta,  
Kad kažin kas skaistybės nebeteško.  
Mielajam tykiausiai rodykite taką.

## II SCENA

Kita miško dalis. Įeina Oberonas

OBERONAS

Kažin ar jau Titanija pabudo?  
Ir kas jai pirmas krito į akis?  
Ką ji dabar beprotiškai pamils?  
Pasiuntinys štai mano.

Įeina Pakas

Na, kas naujo,  
Išdykėli, miške šią naktį tylią?

PAKAS

Mana valdovė pabaisą pamilo.  
Nuo jos šventos buveinės netoli,  
Kol gaubė sapną jos naktis gili,  
Amatininkai iš Atėnų rinkų  
Visu būriu lyg tyčia susirinko,  
Ten kvailą pjesę repetuot pradėjo,  
Pagerbt sumanę vestuves Tesėjo.  
Jų vienas buvo kvailas juokdarys,  
Kurs Piramą vaidino. Vos tik jis  
Į krūmus žengė, baigęs savo rolę,  
Aš aptvarkiau bematant tą prastuolį —  
Jam galvą asilo užmoviau greit.  
O kai prie Tisbės bandė jis prieit,  
Kiti pamatę bėgt šalin pradėjo  
Tarsi laukinės žąsys nuo medėjo  
Ar šarkų raudongalvių sūkurys,  
Kada nuo šūvio kyla jų būrys,  
Beprotiškai nuskriedams dangumi...  
Taip jie išlakstė, baisiai šaukdami.  
„Galvažudžiai!“ — staiga suriko vienas,  
Pagalbon kitas ėmė šaukt Atėnus...  
Iš baimės protas taip visiems pakriko,  
Kad, rodės, miškas skausti juos ėniko:  
Kai jie per krūmus bėgo išsigandę,  
Dygliai juos draskė, kirto jiems per sprandą.

Išgąsdintus vedžiojau, kaip man tiko.  
Ten ilgausis Piramas paliko.  
Nubudusi, kai šitas triukšmas kilo,  
Titanija tuoj asilą pamilo.

OBERONAS

Geriau nutiko, negu aš tikėjau.  
O ar tu meilės sulčių kiek įliejai  
Tam atėniečiui, kaip įpareigojau?

PAKAS

Taip! Įtrėškiau, kai jis kietai miegojo.  
Ir atėnietė buvo ten greta.  
Pabudęs jis pamils gražuolę tą.

Įeina Demetras ir Hermija

OBERONAS

Palauk! Štai eina atėnietis šitas!

PAKAS

Mergaitė — ta pati, — vyriškis — kitas.

DEMETRAS

Kam tu ant mylinčiojo lieji pyktį?  
Pikčiausiam priešui dera jį palikti.

HERMIJA

Aš tik baruosi — tai ne taip dar bloga,  
Tave juk keikti pats davei man progą.  
Jei miegantį Lisandrą nužudei,  
Į kraują ligi kelių nugrimzdai,  
Žudyki ir mane.  
Ištikimesnis, negu saulė dienos,  
Jis buvo man. Nebūtų leidęs vienai  
Nakčia likt miegančiai. Tikėt lengviau,  
Kad žemė gali perskilti pusiau  
Ir pro tą spragą mėnuo pasirodęs  
Sudrumsti šviesią dieną antipodams.

Jį nužudei — tai sako man širdis,  
Nes tu žvelgi piktai kaip žmogžudys.

DEMETRAS

Pats nužudytas jaustis aš imu —  
Tu perskrodei man širdį žiaurumu.  
Žudikė — tu, tačiau kokia šviesi!  
Kaip Venera padangėje esi.

HERMIJA

Kurgi Lisandras mano? Kur jis dingęs?  
Gražink, Demetrai, jį, būk gailestingas!

DEMETRAS

Jo kaulus atiduočiau aš šunims!

HERMIJA

O tavo kaulų nė šuva neims.  
Šalin, žudike! Tu žiaurus, grubus...  
Tegu tau vietos tarp žmonių nebus!  
Bet pagaliau sakyk man tikrą tiesą!  
Bijodamas sutikt jo žvilgsnį šviesų,  
Jį miegant nužudei, kai nieks nematė?  
Koks didvyris! Esi man lyg gyvatė!  
Ne! Dar biauresnis!.. Kas tave pakeis?  
Jokia angis taip geliančiai nekąs.

DEMETRAS

Be reikalo niršti ir priekaištauji,  
Nesu aš kaltas dėl Lisandro kraujo.  
Gal nieko jam iš viso nenutiko.

HERMIJA

Maldauju, pasakyk, jis gyvas liko?

DEMETRAS

O ką aš gaučiau už tokias žinias?

#### HERMIJA

Vien tai, kad nematysi jau manęs!  
Su tavimi man būt sunki kančia.  
Ar gyvas jis, ar ne — šalin iš čia!

Išeina

#### DEMETRAS

Nėr ko jį sekt, kai šitaip ėmė pykti,  
Geriau man bus kol kas čionai palikti.  
Didėjas skausmas mus visai priveikia,  
Jei miegas užmiršimo nesuteikia.  
Nors dalį jo palaimos gaut galėsiu,  
Jei čia dabar palikęs pagulėsiu.

Gula ir užmiega

#### OBERONAS

Ką padarei? Kaip tu suklyst galėjai?  
Jaunuolį ištikimą apkerėjai.  
Tu, elgdamasis taip neapdairiai,  
Nuoširdžiai meilei skriaudą padarei.

#### PAKAS

Tokia lemtis: viena širdis doringa —  
Tarp milijonų priesaikų klastingų.

#### OBERONAS

Greičiau už vėją bėk, į mišką šok,  
Eleną atėnietę suieškok.  
Ji meile serga, blykšta, nerimauja,  
Atodūsiais užnuodijo sau kraują.  
Ją atviliok čionai, — ji tuoj pagis,  
Vos gaus jaunuolis syvų į akis.

#### PAKAS

Lekiu, lekiu visa sparnų galia  
Tarsi lenktynių su greita strėle.

Dingsta

#### OBERONAS

Gėle nuostabi, raudona,  
Užkerėta Kupidono,  
Liek jam syvus į akis —  
Jo širdis tuojau pakis.  
Mylimoji jo tyra  
Jam nušvis kaip Venera  
Ir išgydys tuo pačiu  
Jį nuo meilės ir kančių.

Ieina Pakas

#### PAKAS

Elfų įstabus valdove,  
Elena čia pat jau stovi,  
Apkerėtasai jaunuolis  
Meldžia ją, į kojas puolęs.  
Prasidės dabar kvailionės!  
Ak, kokie paiki tie žmonės!

#### OBERONAS

Cit, Demetras tuoj nubus,  
Tai bent triukšmas šičia bus!

#### PAKAS

Dėl vienos kai varžos du,  
Ir juokinga, ir graudu.  
Kuo jie dalkosi kvailiau —  
Iš šalies žiūrėt mieliau.

Ieina Lisandras ir Elena

#### LISANDRAS

Kodėl manai, kad iš tavęs juokiuosi?  
Kur pajuoka, ten ašarų nėra.  
Žiūrėk, verkiu, prisiekiu ir meldžiuosi:  
Maldos ir ašarų kalba — tyra.  
O pajuoka ir nuoširdūs jausmai  
Juk negyvena niekad gretimai.

ELENA

Gudresnį būdą veikti suradai  
Ir vieną priesaiką pakeist bandai  
Kita, bet jos vien Hermijai priklauso.  
Dėk ant svarstyklių priesaikas — tikriausiai  
Vienodą svorį jos abiem parodys;  
Ir jai, ir man — vienodai tuščias žodis.

LISANDRAS

Buvau beprotis, kai prisiečiau jai.

ELENA

Apvylęs proto neįsigijai.

LISANDRAS

Demetras myli ją, o ne tave.

DEMETRAS

prabudamas

Elena, deive, nimfa, tobulybel  
O kas prilys tavų akių šviesybei!  
Kristalas per blankus! O lūpos traukia  
Kaip vyšnios sirpstančios ir meilės laukia.  
Vos pakeli tu savo baltą ranką,  
Kalnų sniegai baltumo lyg netenka:  
Tarytum, vėjui iš rytų padvelkus,  
Viršūnė Tauro juodą rūbą velkas.  
Tu savo grožį prieš mane atskleisk  
Ir pabučiuot rankas balčiausias leisk.

ELENA

O gėda! Pragaras! Kam tiek šnekų!  
Matau — suėjot krėst kvailų juokų.  
Jei būtumėt bent kiek garbingi, taurūs,  
Jums būtų svetimi šie pokštai biaurūs.  
Pakaktų tik nekęst, o jūs, matai,  
Drauge pradėjot tyčiotis piktai.  
Jei būtumėte, kaip atrodot, vyrai,

Neniekintumėt moters jausmo tyro.  
Kam priesaikų komedija visa?  
Mane pažeminti — ar ne tiesa?  
Čia varžėtės dėl Hermijos abu,  
Čia dėl manęs vėl tiek kvailų kalbų.  
Matau, kad vyriškumo jums nestinga  
Išspausti vargšei ašarą gailingą...  
Išjuokt, pažemint — nieko sau taurumas!  
Įžeist mergaitę — jūsų apsukrumas!  
Jai didis skausmas — jums tik malonumas.

LISANDRAS

Tu netaurus, Demetrai! Ką darai?  
Tu myli Hermiją, žinau gerai.  
Visa širdim užleidžiu aš ją tau,  
Ir meilės jai nuo šiol atsisakau.  
Užleisk ir tu! Tebus man Elena,—  
Jai vienai mano meilė amžina.

ELENA

Pikčiausiai tyčiotis dar ne gana?

DEMETRAS

Lisandrai, Hermija lai tavo bus,  
Jai mano meilė jau nebepabus.  
Pas ją širdis viešėjo kaip svečiuos,  
Su Elena vėl kaip namie jaučiuos.  
Lieku su ja.

LISANDRAS

Elėna, netikėk!

DEMETRAS

Jos nepažįsti, — niekų nekalbėk!  
Kitaip tau teks mokėti brangią kainą.  
Štai tavo mylimoji! Jau ateina!

Įeina Hermija

HERMIJA

Aptemdo mums akis nakties tamsa,  
Užtai jautresnė darosi klausia,

Ir jeigu naktį matome blogiau,  
Klausa išgirsta dvigubai daugiau.  
Nors akys pametė tave, Lisandrai,  
Klausa — jai ačiū — vėl tave suranda.  
Kam vieną palikai šią naktį tylią?

LISANDRAS

Kam delst turėjau, jei aš kitą myliu!

HERMIJA

Sakyk, Lisandrai, kas gi atsitiko?

LISANDRAS

Lisandro širdžiai jau kita patiko:  
Tai Elena — ji naktį žėri žiba  
Šviesiau, nei spindinčių žvaigždžių grožybė.  
Tau vis mane sekioti dar smagu,  
Nors aš tau neapykanta degu.

HERMIJA

Negali būt. Ne tai galvoji tu.

ELENA

Ji susimokiusi su jais kartu!  
Matau — visi jūs trys susikalbėję  
Išdaigą piktą man dabar iškrėsti.  
O Hermija! O drauge nedėkinga!  
Prie suokalbio ir tu jau prisidėjai,  
Kartu mane apjuokti susigundei?  
Ar visa, kuo dalijomės anksčiau  
Kaip seserys, atvėrę širdžiai širdį,  
Kai trokšdavom, kad greit prabėgtų laikas,  
Kuris mus skyrė, užmiršta dabar?  
Kur mokslo metų nekalta draugystė,  
Kai mes abi lyg dvi nagingos deivės  
Susėdę adatomis siuvinėjom  
Iš vieno piešinio tą pačią gėlę,  
Vienan balsan dainuodavom dainas?

Mums rankos, sielos, ir balsai, ir mintys  
Sutapę buvo. Augome kartu  
Lyg vyšnios dvi. Nors ir atrodėm skyrium,  
Bet buvom glaudžiai sujungtos abi  
Lyg uogos dvi ant to paties stiebelio.  
Du kūnai buvom, bet vieną širdis.  
Mes kaip du skydai herbo to paties,  
Apvainikuoti šalmu tuo pačiu.  
Tu nori suardyt draugystę seną,  
Kartu su vyrais niekinti bičiulę?  
Elgies ne taip, kaip pridera mergaitėms,  
Ir visos moters smerks tave už tai,  
Nors šitą skriaudą aš viena kenčiu.

#### HERMIJA

Šie rūstūs žodžiai stebina mane.  
Juk tyčiojiesi tu, berods,— ne aš.

#### ELENA

Tai gal ne tu Lisandrui įsakei  
Mane sekiot, akis ir veidą girti?  
Liepei Demetrui — antrai savo meilei —  
Kuris manęs vos kojomis nespardė,  
Vadint mane deive, gražiausia nimfa,  
Ir nuostabia, ir dangiška? Kodėl  
Jis kalba taip su ta, kurios nekenčia?  
Kodėl Lisandras pametė tave,  
Kurią anksčiau mylėjo taip aistringai?  
Kodėl dabar jis man prisiekinėja?  
Ar tai be tavo noro, pritarimo?  
Jei meilėj man nesiseka kaip tau,  
Jei laimė taip visur manęs nelydi,  
Jei myliu, bet nemylima esu,—  
Ne niekinti turėtum, o gailėtis.

#### HERMIJA

Nesuprantu, ką reiškia visa tai.

ELENA

Taip! Apsimesk, jog tu esi rimta,  
Už mano nugaros piktai šaipykis,  
Abudu susimerkę krėskit pokštus,  
Kuriuos istorija ilgai atmins.  
Nei sąžinės, nei gailesčio neturit,  
Jei tyčiojotės šitaip iš manęs.  
Sudie... Kalta ir aš. Atsiskyrimas  
Arba mirtis išgydys viską greit.

LISANDRAS

Palauki, išklausyk mane, Elėna,  
Gyvybe mano, meile ir širdie!

ELENA

Kaip nuostabu!

HERMIJA

Neniekink jos, mielas!

DEMETRAS

Nepriprašysi tu — aš jį priversiu.

LISANDRAS

Tu nepriversi — ji nepriprašys.  
Bejėgiai bus grasinimai ir maldos.  
Elena, myliu aš tave, prisiekiu:  
Įrodyt reiks — gyvybę atiduosiu,  
Meluoja tas, kurs sako, kad nemyliu.

DEMETRAS

O aš prisiekiu — dar karščiau ją myliu.

LISANDRAS

Jei taip sakai, įrodyki man kardu.

DEMETRAS

Eime! Greičiau!

HERMIJA

Lisandrai, ką tai reiškia?

LISANDRAS

Šalin tu, juodaode!

DEMETRAS

Dėl akių

Jis tik apsimeta, kad baisiai tūžta,  
Bet nejuda iš vietos. Eik, baily!

LISANDRAS

Šalin, katė! Kibioji varnalėša!  
Nupurtysiu tave aš kaip gyvatę.

HERMIJA

Kaip tu pasikeitei! Žiaurus tapai!..  
Mielasis...

LISANDRAS

Aš mielasis? Eik, čigone!  
Šalin, tu gėrėle kaktus, nuodingas!

HERMIJA

Juokauji?

ELENA

Jis juokauja kaip ir tu.

LISANDRAS

Demetrai, duotą žodį tau tesėsiu.

DEMETRAS

Ó gal geriau patvirtinki raštu,  
Nes tu pasižadėjimų nevykdai.

LISANDRAS

Tai ką? Turiu jai smogti, ją užmušti?  
Nors nekenčiu, neteiksiu aš jai skausmo.

#### HERMIJA

Ar gali būti man didesnis skausmas  
Kaip tavo neapykanta? Už ką?  
Ar aš ne Hermija? Tu ne Lisandras?  
Aš tokia pat graži, kaip ir anksčiau.  
Dar naktį pereitą mane mylėjai,  
Bet naktį tą ir pametei. O dieve!  
Nejaugi tu rimtai?

#### LISANDRAS

Prisiekiu, taip!  
Daugiau tavęs matyti nebenoriu.  
O liaukis vylusis, dvejojus, prašius;  
Tu būk tikra, kad tai visai ne pokštas,  
Aš nekenčiu tavęs,— Eleną myliu.

#### HERMIJA

Ak, štai kaip! Musmirė tu, apgavikė!  
Vagilė meilės! Tykojai nakčia,  
Kol pavogei jo širdį.

#### ELENA

Nieko sau!  
Nebetekai mergaitiško kuklumo  
Ir gėdos! Nori vien piktus žodžius  
Ištraukti man iš lūpų padorių?  
Bent gėdykis! Veidmainė tu, lėlė!

#### HERMIJA

Lėlė! Tai štai koks tavo šis žaidimas!  
Dabar aš supratau — ūgius tu mūsų  
Sulyginai ir pasigyrei jam  
Ir figūra, ir savo augumu...  
Ak, taip! Vadinas, štai kuo suviliojai!  
Jo akyse taip iškilai todėl,  
Kad aš neužauga, tokia maža?  
Maža? Sakyk, tu išdažyta dilba!  
Maža esu? Ne taip jau aš maža,  
Kad nepasiekčiau tau akių nagais...

ELENA

Demetrui ir Lisandrui

Nors tyčiojotės iš manęs, prašau —  
Apginkite nuo jos. Nesu vaidinga  
Ir šitaip plūstis niekad nemokėjau.  
Drovi, baikšti aš, kaip mergaitei dera.  
Neleiskit mušt manęs. Nors ji mažesnė,  
Varžytis aš su ja nesugebėsiu.

HERMIJA

Tik paklausykite: ir vėl — mažesnė!

ELENA

Geroji Hermija, tu taip nerūstauk!  
Atmink, aš visada tave mylėjau,  
Man patikėtas paslaptis laikiau.  
Nebent, kad aš, mylėdama Demetrą,  
Jam pasakiau, jog bėgsit į šį mišką.  
Tave jis sekė, aš iš meilės — jį,  
Bet jis mane pavarė, prigrasino  
Apstumdysiąs, apkulsiąs, net užmušiąs.  
Ramiai sugrįžti į Atėnus leiskit,  
Ir niekados daugiau kvailystėm savo  
Aš jums neįkyrėsiu. Leiskit eit!  
Jūs matote, kokia aš nuolanki...

HERMIJA

Na, tai ir drožk! Argi tave kas laiko?

ELENA

Širdis, kurią iš meilės čia paliksiu.

HERMIJA

Kuriam? Lisandrui gal?

ELENA

O ne, Demetrui.

LISANDRAS

Nebūkštau, — Hermija tavęs nelies.

DEMETRAS

Nelies, nors tu mielai padétum jai.

ELENA

O! Hermija — klastinga, kai supyksta.  
Ji širšė buvo jau mokyklos metais.  
Kad ir maža, tačiau nirtinga ji.

HERMIJA

Ir vėl „maža“! „Maža“, „žema“ — kas žodis!  
Kam leidžiat tyčiotis jai iš manęs?  
Aš jai parodysiu!

LISANDRAS

Šalin, nykštuke!  
Šalin tu, kerplėša rakštėta! Gile!  
Neužauga!

DEMETRAS

Perdaug tu paslaugus  
Tiems, kas iš tolo bodis tavimi.  
Palik Elena, nekalbėk daugiau  
Tu apie ją ir nebeginki jos.  
Žiūrėk, nedrįsk jai rodyt savo meilės,  
Nes teks gailėtis!

LISANDRAS

Aš ir vėlei laisvas.  
Paskui mane — jei toks drąsus! Ginklu  
Išspręsim, kam priklauso Elena.

DEMETRAS

Paskui tave? O ne! Tik koja kojoni!

Lisandras ir Demetras išeina

HERMIJA

Matai, panaite, per tave šis triukšmas!  
Kur bėgi?

ELENA

Negaliu tavim tikėti,  
Koktu į tavo veidą man žiūrėti.  
Nors muštis tavo rankos ir stipresnės,  
Bet mano kojos bėgti daug ilgesnės.

Elena išbėga

HERMIJA

Kaip keista! Nežinau, ką bemanyti...

Hermija išeina

OBERONAS

Žiopsojai, padarei vėl klaidą kitą.  
O gal tu, latre, išdaigauji lyčia?

PAKAS

Karaliau dvasių, aš suklydau šičia.  
Kaip man liepei — ieškot iš karto puoliau  
Atėnų rūbais vilkinčio jaunuolio.  
Be priekaišto aš viską atlikau,  
Iš tikro atėnietį aptikau.  
Nesigailiu, jog klaidą padariau,  
Jie ginčysis — mums juokas! Dar geriau!

OBERONAS

Nuėjo kautis jie. Reikės pasekti.  
Eik, Robinai, vīsai užtamsink naktį,  
Užtrauk visas žvaigždes debesimis,  
Miglom, kaip Acheronas tamsiomis!  
Išskirk tu varžovus tuos atkaklius  
Ir jiems abiem supainioki kelius.  
Čia tu Lisandro lūpomis kalbėk!  
Uždegt Demetrui pyktį sugebėk!  
Čia kaip Demetras keikis — ir tegu  
Klaidinami abu neteks jėgų.

Kai miegas švino kojom atžingsniuos  
Ir lyg šikšnosparnio sparnais dengs juos,  
Įtrėšk Lisandrui syvų tos žolės,—  
Tasai taurusis skystis vėl galės  
Prablaivint jį nuo tos baisios klaidos.  
Apgaunamos jo akys nesiduos.  
Kai jie nubus, šitie vaidai pikti  
Atrodys tik nakties sapnai tušti,  
O kai Atėnuosna abu sugrįš,  
Lig mirčiai santaika visus juos riš.  
Veik! Aš pas karalienę paskubėsiu,  
Gal tą berniuką išprašyt galėsiu.  
Kerus pašalinsiu jai nuo akių,  
Ir vėl taika užviešpataus, tikiu.

#### PAKAS

Valdove elfų, mums skubėti reikia —  
Nakties drakonai pralekia juk veikiai.  
Žvaigždė Auroros danguje sušvito,  
Ir dvasios skuba greit išsislapstyti.  
Savižudžių ir piktadarių vėlės,  
Kurios nuo kryžkelių, iš upių kėlės,  
Jau lenda į urvus kaip kirminai,  
Kur savo gėdą slepia amžinai.  
Jos vengia ryto auštančio šviesos,  
Jos — bendrininkės tik nakties tamsios.

#### OBERONAS

Bet mes — kitokios dvāsios. Aš medžioju  
Lig ryto su Auroros mylimuoju  
Ir kaip medžioklis vaikščioju miške,  
Kol švysteli rytai ugnim ryškia  
Ir kol virš jūros keterų žalių  
Žaist ima pluoštai aukso spindulių.  
Tačiau nedelsk, skubėki. Bus vėlu,  
Jei lig aušros nebaigsim reikalų.

Išeina

PAKAS

Iai paklaidžios šen ir ten!  
Šen ir ten, šen ir ten!  
Jiems baisu bus, o kas man!  
Vesiu juos šen ir ten!

Štai vienas jų ateina.

Įeina Lisandras

LISANDRAS

Kur tu, Demetrai? Šūktelk! Netylėk!

PAKAS

Čia, niekš! Kardas paruoštas, skubėk!

LISANDRAS

Palauk! Tuojaui!

PAKAS

Eik šen! Čia bus lygiau.

Lisandras išeina, sekdamas Pako  
balsą.

DEMETRAS

Įeidamas

Lisandrai, atsiliepki pagaliau!  
Pabėgai gal? Bailys! Kas per gudrumas!  
Iš baimės gal pasislėpei į krūmus?

PAKAS

Tu pats bailys! Tu tik žvaigždėms giries!  
Šauki vien krūmams, kad kovon veržies!  
O pats slepies! Vaikėze, eikš arčiau,  
Išplaksiu rykšte aš tave verčiau.  
Nereiks nė kardo.

DEMETRAS

Čia tu? Eikš tada!

PAKAS

Nel Tu eikš! Kautis ten bloga vieta.

Išeina

LISANDRAS

įėjęs

Jis šaukia vis, o pats mane palieka.  
Vos aš artyn — žvelgiu, nebėr jau nieko.  
Vikresnis, niekšas, už mane, matyt...  
Kaip beskubėčiau,— negaliu pavyt,  
Aplink vis duobės čia... Baisi migla!  
Na! Pailsėsiu...

Gula

O diena miela!

Vos pilką tavo sambrėšką išvysiu,  
Atkeršyti Demetrą pasivysiu.

Užmiega.

Įeina Pakas ir Demetras.

PAKAS

Cha, cha! Bailys! O kurgi tu? Nebėk!

DEMETRAS

Palauk, jei toks drąsus! Aš čia, žiūrėk!  
Vos paveju — tu šuoliais pasileidi.  
Sustok! Išdrįsk pažvelgti man į veidą!  
Kur tu?

PAKAS

Aš čia! Taveš tik nematau.

DEMETRAS

Vis tyčiojies? Nusuksiu sprandą tau,  
Sutikęs dieną! Nesibaigs geruoju!  
Dabar — keliauk sau! Aš virstu nuo kojų.

Velėnos guoly išsitiest turėsiu,  
Prašvis diena — surast tave mokėsiu.

Gula ir užmiega.  
Įeina Elena.

ELENA

Kokia ilga naktis! Kokia tamsa!  
Naktie, aušras uždeki rytines,  
Kad į Atėnus grįžčiau su šviesa  
Nuo tų, kurie nekenčia taip manęs!  
O miege, kurs išgelbsti nuo skausmų,  
Mane apgobki užsimiršimu.

Gula ir užmiega

PAKAS

Jūs čia trys! Kur dar viena?  
Dar viena — ir bus gana.  
Štai ir ji — arši, pikta,  
Kupidono įžeista  
Ir be proto palikta.

Įeina Hermija

HERMIJA

Aš nukamuota sielvartų gilių,  
Erškėčiai duria, o rasa išprausia.  
Toliau nei šliaužt, nei eit nebegaliu  
Nė žingsnio — mano kojos nebeklauso.  
Ilsėsiuos, lig išauš. Dangau aukščiausias,  
Lisandrą saugok, jeigu jie čia kausis.

Gula ir užmiega

PAKAS

Nebijok,  
Pamiegok,  
Linksma tau  
Bus, matau,  
Viskas puikiai susiklos.

Trėškia sultis Lisandrui į akis

Rytas auš,  
Džiaugtis šauks,  
Vėlei švies  
Prie šalies  
Žvilgsnis Hermijos mielos.

Priežodis yra gražus:  
„Jei kas tavo — nepražus.“  
Jei mergelė tau skirta,  
Nepakeis jokia kita.  
Paklajojęs pagiriais,  
Žirgas vėl namo pareis.  
Ir bus tikrai  
Visiems gerai!

Išeina

# KETVIRTAS VEIKSMAS

## I SCENA

Miškas. Lisandras, Hermija, Demetras, Elena — visi keturi miega. Įeina su Metmeniu Titanija, paskui juos elfai. Atokiau, jų nematomas, Oberonas.

TITANIJA

Eikš, sėskis tarp gėlių. Čia taip jauku!  
Tave, o mano džiaugsme, pamyluosiu,  
Papuošiu galvą rožių vainiku  
Ir dideles dailias ausis bučiuosiu.

METMUO

O kur Žirnelis?

ŽIRNELIS

Aš čia.

METMUO

Pakasyk man galvą, Žirneli! O kur sinjoras Voratinklis?

VORATINKLIS

Aš čia.

METMUO

Sinjore Voratinkli! Gerasis sinjore Voratinkli, paimekite į rankas ginklą ir užmuškite kokią raudonblauzdę kamanę, tupinčią ant varnalėšos. Ir, gerasis sinjore, atneškite man jos medaus maišelį. Žiūrėkite, gerasis sinjore, nesikarščiuokite ir saugokite, kad maišelis neplyštų. Bus labai apgailėtina, jei apsiliesite medum, pone. O kur yra sinjoras Garstyčia?

GARSTYČIA

Aš čia.

METMUO

Duokite man savo leteną, sinjore Garstyčia. Prašau jus be ceremonijų, gerasis pone.

GARSTYČIA

Ko pageidaujate?

METMUO

Nieko, gerasis sinjore, tik padėkite kavalieriui Žirneliui mane pakasyti. Reikėtų man pas kirpėją, pone, nes, rodos, jau ganėtinai apžėlė plaukais veidas. Aš toks delikatus sutvėrimas,— kai tik kur plaukas suniežti, aš ir kasausi.

TITANIJA

Gal paklausytum muzikos, mielas?

METMUO

Muzikai aš turiu jautriausią ausį. Tegu pagroja replėmis ar kaulais.

Pasigirsta barškanti muzika

TITANIJA

O gal užkąstumėi ko nors, brangusis?

METMUO

Tikrai, sušveisčiau kokias edžias pašaro. Smagu būtų pažėbėti gerų sausų avižių. Ne, rodos, norėčiau kuokštės šieno. Niekas neprilygs geram saldžiai kvepiančiam šienui.

TITANIJA

Aš vieną mitrų elfą čia turiu,  
Jis apieškos tuoj voverių dreves  
Ir riešutų šviežių daug tau prieš.

## METMUO

Aš bevelyčiau saują kitą sausų žirnių. Bet, prašau jus, tegu jūsiškiai manęs nekušina. Mane apėmė desperacija pasnausti.

## TITANIJA

Miegok, tave aš rankomis apglėbsiu,  
Jūs, elfai, išsiskirstykit... Šalin!

Elfai pasišalina

Taip tvirtą ažuolą kvapnus vijoklis  
Apraizgo švelniai. Gebenė daili  
Taip glėbia skirpstui jo rankas gumbuotas.  
O, kaip aš myliu, dievinu tave!

Užmiega.  
Ieina Pakas.

## OBERONAS

Sveiks, Pakai! Tu matai šį mielą vaizdą?  
Aš jau gailiuos Titanijos kvailystės.  
Ką tik susitikau ją pamiškėj.  
Ji rinko savo pabaisai gėles.  
Ėmiau ją gėdinti ir priekaištauti,  
Kam papuošė gauruotą jo makaulę  
Gaivių, kvapnių žolynų vainiku,  
Nes ta rasa, kuri ant pumpurų  
Sužimba kaip Rytų apvalūs perlai,  
Dabar žolynų žieduose žvilgėjo  
Lyg jų gėdos ašarų lašai.  
Bet kai iš jos prisijuokiau lig soties  
Ji atleidimo gaudžiai melsti ėmė,  
Tada iš jos to vaiko paprašiau.  
Iškart sutiko, pasiuntė tuoj elfus  
Atnešti jį tylion pavėnėn mano.  
Dabar, kai vaiką jau turiu, galėsiu  
Piktus kerus nuimt jai nuo akių.  
Tu, Pakai, tą papuošalą pašalink  
Prasčiokui atėniečiui nuo galvos,

Kad jis pabudęs su kitais kartu  
Galėtų vėl sugrįžti į Atėnus  
Ir šitą nuotykį tarytum sapną —  
Išdaigišką ir keistą — teminėtų.  
Turiu tik karalienę atkerėti.

Stebuklingu žiedu paliečia jai akis

Kuo buvai, tuo ir palik,  
Kaip matei, taip ir matyk!  
Gėle, nuostabi, raudona,  
Šalink burtus Kupidono!  
Pabusk, brangi! Tave aš atkerėjau.

TITANIJA

Ak Oberone, ką sapne regėjau!  
Rods, asilą pamilusi buvau.

OBERONAS

Štai tavo mielas!

TITANIJA

Kaip apsigavau!  
Ką nors biauresnio man matyt neteko.

OBERONAS

Tyliau... Pašalink tą jo galvą, Pakai!  
Titanija, liepk elfams grot! Tegu  
Šis penketas įmigs giliu miegu.

TITANIJA

Ei, muzikos! Lai miegas juos kerės!

Tyli muzika

PAKAS

Prabus — jo akys dar kvailiau žiūrės.

Pakas nuima Metmeniui asilo galvą

#### OBERONAS

Eikš, karaliene! Muzika skambės!  
Nuo mūsų šokio žemė sudrebės!  
Draugystė lai mums džiaugsmą vėl žadės  
Ryt naktį, kai vestuvės prasidės,  
Tėsėjo rūmai iškilmėm žibės.  
Jam palinkėsim laimės ir garbės.  
Prie jo ir šios dvi poros prisidės,—  
Visoms poroms palaima suspindės,  
Ištikimybė, meilė juos lydės.

#### PAKAS

Ar girdi, karaliau mano,  
Vieversėlis jau skardena?

#### OBERONAS

Lėkim, karaliene, tylūs,  
Kol aušra dar nepakilus!  
Kol aplinkui dar sutemę,  
Mes aplėkti galim žemę.

#### TITANIJA

Kilkim! Lėkdamas kartu  
Man papasakosi tu,  
Kaip radai keistam sapne  
Su mirtingaisiais mane.

Dingsta. Girdėti ragų garsai.  
Ieina Tesėjas, Ipolita, Egėjas ir pa-  
lydovai.

#### TESEJAS

Kas nors suraskite man miško sargą!  
Gegužio ryto apeigas jau baigėm.  
Diena tik prasidėjo. Lai mieloji  
Dar muzikos šunų pasiklausys.  
Paleiskite į klonį skalikus!  
Greičiau, meldžiu, suraskit miško sargą.

Išeina vienas tarnas

Mes, karaliene, nuo kalnų viršūnės  
Pasigėrėsim skambesiais skardžiais,  
Kai lojančių šunų balsai sumiš  
Su atsiliepančiu iš tolo áidu.

#### IPOLITA

Mačiau, kaip kartą Herkulis ir Kadmas  
Užpiudė lokį Spartos šunimis  
Miškingoj Kretoj. Šitokio lojimo  
Neteko niekur man daugiau išgirsti.  
Dangus, kalnai ir girios — susiliejo  
Vienan garsan, ir negirdėjau niekad  
Skambesnės nederinės, mielesnio gausmo.

#### TEŠĖJAS

Taip pat ir mano šunys — Spartos veislės —  
Taip pat rusvi, atkištalūpiais žabtais.  
Ilgom ausim jie krečia ryto rasą.  
Pagurkliai tartum jaučių, lenktos kojos;  
Jie nelabai greitai, bet gerklės darnios —  
Tarytumei varpai skirtingo tembro.  
Ragai už juos darniau dar neaidėjo  
Nei Kretoj, nei Tesalijoje, nei Spartoj.  
Pati matysi. Cit!.. Kas čia per nimfos?

#### EGĖJAS

Valdove, štai duktė čia mano miega,  
O štai Lisandras, ir Demetras štai.  
Ir Elena, Nedaro Elena.  
Stebiuosi, kaip čia jie dabar kartu.

#### TEŠĖJAS

Gegužio apeigas anksti atlikę,  
Matyt, išgirdo jie miške mus būsiant  
Ir čia atėjo iškilmių palaukti.  
Sakyk, Egėjau, ar ne šiandien turi  
Mums Hermija pareikšt, ką pasirinko.

#### EGĖJAS

Valdove mano, taip.

TEŠĖJAS

Tegu medžiokliai  
Pažadina juos tuoj ragų garsais!

Ragų gausmas ir triukšmas. Lisandras,  
Hermija, Demetras ir Elena pabunda.

Sveiki, draugai! Praėjo jau senokai  
Šventasis Valentinas — linksmos dienos,  
O paukščiai dar tik pradeda poruotis!

LISANDRAS

Atleisk, valdove!

Visi klaupiasi ant kelių.

TEŠĖJAS

Kelkitės, prašau!  
Žinau, jūs esat priešai ir varžovai.  
Iš kur tad santarvė dabar pasauly,  
Kai neapykanta greta pavydo  
Atsigula, viens kito nebebijo?

LISANDRAS

Valdove, man sunku jums atsakyti,  
Nes aš dar lyg sapnuoju, tik prisiekiu —  
Pats nežinau, kaip šičia patekau.  
Bet aš manau — kalbėsiu visą tiesą —  
Štai kas, kaip rodos, mums nutiko naktį:  
Su Hermija atėjom čia, nusprendę  
Pabėgti iš Atėnų, kad mylėtis  
Mums tas įstatymas nebekliudytų...

EGĖJAS

Gana, gana! Valdove, jus meldžiu:  
Įstatymas tekris ant jo galvos!  
Pabėgdami nakčia, norėjo jie,  
Demetrai, mus abu apgauti taip,  
Kad tu paliktum be žmonos, o aš  
Be teisių Hermiją paskirti tau.

## DEMETRAS

Valdove, man gražioji Elena  
Pasakė, kad pabėgo jie į mišką.  
Įsirdęs aš ir atsekiu juos čia.  
Iš meilės man — ir Elena kartu.  
Bet čia... valdove, kažkokia galia,  
Kurios manasis protas nesuvokia,  
Kaip sniegą šitą meilę man sutirpdė.  
Prisimenu ją lyg blizgutį tuščią,  
Kurį vaikystėje buvau pamėgęs.  
Dabar visas širdies galias man šildo  
Ir džiugina akis vien Elena.  
Buvau su ja, valdove, sužieduotas,  
Kai Hermijos dar nė matyt neteko.  
Bet kaip ligonis peno šio bodėjaus,  
Dabar, pasveikęs, grįžo tikras skonis:  
Eleną myliu, trokštu jos, ilgiuos,—  
Jai ištikimas būsiu visada.

## TESEJAS

Įsimylėjęliai, džiaugiuos jus radęs.  
Vėliau man viską smulkiai pasakysit.  
Egėjau, nusileisk sprendimui mano:  
Šventykloje abi šios poros šiandien  
Sujungtos bus, kaip aš su Ipolita.  
Bet ryto jau gera dalis praslinko,  
Todėl medžioklę teks mums atidėti.  
Tad visos šios trys poros — į Atėnus!  
Ten iškilmingas vestuves iškelsim.  
Keliaukim, Ipolita!

Tesėjas, Ipolita, Egėjas ir palydovai  
išeina.

## DEMETRAS

Šie įvykiai keisti, neaiškūs, rodos,  
Lyg tolimi kalnai debesyse.

HERMIJA

Sakytumei, akis kažkas apvilko.  
Lyg dvejinasi viskas.

ELENA

Man taip pat:  
Lyg brangenybę suradau Demetrą —  
Jis mano ir ne mano...

DEMETRAS

Ar tikrai  
Mes jau pabudom? Man dar vis atrodo,  
Kad miegam ir sapnuojam... Ar valdovas  
Tikrai čia buvo? Liepė eit kartu?

HERMIJA

Ir tėvas buvo čia.

ELENA

**Ir Ipolita.**

LISANDRAS

Ir liepė eit kartu su juo šventyklon.

DEMETRAS

Vadinas, mes pabudom. Sekim jį!  
Keistus sapnus aptarsim kelyje.

Išeina

METMUO

nubusdamas

Kai tik bus mano eilė, jūs mane pašaukite, ir aš atsakysiu.  
Sekanti mano replika: „Gražiausiasis Piramai!“ Ei, jūs! Pite-  
ri Rūgščiau! Dumplių lopike Dūdele! Varkaly Snuki! Dvas-  
na! Dieve gailestingas! Visi pabėgo, palikę mane bemie-  
gantį. Mačiau nuostabų regėjimą. Tai bent prisisapnavo!  
Žmogaus proto nepakaktų apsakyti, koks tai sapnas buvo!  
Asilas bus tas žmogus, kuris mėgins šį sapną aiškinti. Man

regis, aš buvau... Niekas nepasakys, kas aš buvau... Regis, aš buvau... Man regis, aš turėjau... Neraliuotas kvailys bus tas, kas drįs pasakyti, kas, man regis, aš buvau. Žmogaus akiai negirdėta, žmogaus ausiai neregėta, žmogaus rankos neragauta, liežuvio nesuvokta, širdies nemokėta apsakyti, kas tai buvo per sapnas. Aš prikalbėsiu Piterį Rūgščių apie šį sapną parašyti baladę. Ji vadinsis „Metmens sapnas“, nors nesusigaudysi, kokie čia metmenys. Tą baladę vaidinimo pabaigoje aš pačiam kunigaikščiui padainuosiu. O gal būtų dar grakščiau, jei aš ją padainuočiau Tisbei mirštant.

Išeina

## II SCENA

Atėnai. Kambarys Rūgščiaus namuose.

RŪGŠČIUS

Ar buvo kas nuėjęs pas Metmenį? Dar negrižo namo?

DVASNA

Nieko apie jį negirdėti. Aišku, jį pikta dvasia nusinešė.

DŪDELĖ

Jei jis negriš, prapuolė mūsų pjesė. Nieko nebeišeis!

RŪGŠČIUS

Žinoma. Visuose Atėnuose nerasi žmogaus, kuris taip suvaidintų Piramą, kaip jis.

DŪDELĖ

Tikrai nerasi. Iš visų Atėnų amatininkų jo geriausia galva.

RŪGŠČIUS

Jis ir gražuolis. Jo balsas toks skambus, kad, rodos, klausaisi aferisto.

## DŪDELĖ

Sakyk „arfisto“. Su aferistais, ačiū dieve, mes nesėbraujame.

Įeina Meilutis

## MEILUTIS

Ponai, kunigaikštis grįžta iš šventyklos. Drauge su juo ten susituokė dar dvi ar trys poros ponų ir damų. O, kad mūsų spektaklis įvyktų, mes į žmones išeitume!

## DŪDELĖ

Ak tu, Metmuo! Mielas šaunuoli! Taip jis ir neteko šešių pensų per dieną lig grabo lentos. Nebūtų išvengęs šešių pensų dienai. Galvą guldau, kunigaikštis būtų jam paskyręs šešis pensus dienai už Piramo suvaidinimą! Jis būtų juos užsitarnavęs! Šeši pensai dienai už Piramą — ir nieko!

Įeina Metmuo

## METMUO

Kur tie mano jaunikaičiai, kur mano bičiuliai?

## RŪGŠČIUS

Metmuol O šlovingiausioji diena! O laimingiausioji valanda!

## METMUO

Vyrai! Galėčiau stebuklus papasakoti. Bet nieko mažes neklausinėkite, nes jei papasakočiau, nebebūčiau doras atėnietis! Pasakysiu viską, kaip, kur ir kas.

## RŪGŠČIUS

Pasakok, pasakok, mielas Metmuo.

## METMUO

Nė žodžio apie mane. Tik tiek pasakysiu, kad kunigaikštis jau papietavo. Surinkite savo mantą. Prižiškite naujas virvutes prie barzdų, naujus kaspinus prie kurpaičių. Tuoju renkamės prie rūmų. Kiekvienas tegu pakartoja savo rolę.

Trumpai drūtai, mūsu pjese priimta. Dēl viso ko, tegu Tisbē apsivelka švairus baltinius, o liūtas tegu nenusikarpo nagų: jie turės iš po liūto kailio būti panašūs į plėšrią leteną. Svarbiausia, brangieji aktoriai, nevalgykite nei svogūno, nei česnako, nes mes turime maloniai kvėpėti. Ir aš neabejoju, kad žiūrovai pasakys: tai maloni komedija. Daugiau nė žodžio — eime greičiau!

Išeina

## PENKTAS VEIKSMAS

### I SCENA

Atėnai. Menė Tesėjo rūmuose. Įeina  
Tesėjas, Ipolita, Filostratas, didikai  
palydovai.

#### IPOLITA

Šitie įsimylėjėliai, mielas,  
Pripasakojo tiek keistų dalykų!

#### TESEJAS

Tikrai, daugiau keistų, negu teisingų.  
Jų pasakom nelinkęs aš tikėt.  
Įsimylėję — lyg pamišę būtų:  
Jų smegenys nerimsta, o vaizduotė  
Stipresnė visados už šaltą protą.  
Lunatikas, poetas, meilės vergas,—  
Visi gyvena vien tik vaizduote,  
Velnių daugiau, nei pragare, suranda.  
Įsimylėjęs žvelgia į čigonę,  
O jam gražioji Elena vaidenas.  
Beprotiškas poeto žvilgsnis skraido  
Tarp žemės ir dangaus, dangaus ir žemės.  
Vos mintyse staiga ryškėt jam ima  
Pavidalai nežinomų daiktų,  
Jo plunksna tuoj įkūnija svajonę,  
Suteikia jai ir vardą, ir buveinę.  
Dažnai taip žaidžia jo laki vaizduotė,  
Kad, jeigu džiaugsmo kokio nors ji laukia,  
Tai, rods, to džiaugsmo pranašą jau regi,  
O jei nakčia ją apima baisumas,  
Lokiu pavirsta paprasčiausias krūmas.

IPOLITA

Man rodos, įvykiai šitos nakties,  
Visų jų sielos būseną pakeitę,  
Yra ne vien lakios vaizduotės žaismas,  
O kažkokia nepaprasta tikrovė,  
Nors vis dėlto keista ir stebuklinga.

TESEJAS

Štai tie įsimylėjęliai ateina!

Pasirodo Lisandras, Demetras, Her-  
mija ir Elena.

Sveiki, bičiuliai! Meilė ir džiaugsmas  
Telydi jus visur!

LISANDRAS

Jus tuo labiau  
Telydi soste, guoly ir prie stalo.

TESEJAS

O kas dabar? Vaidinimai ar šokiai?  
Kuo teks sutrumpinti valandas tris ilgas  
Tarp vakarienės ir gulimo meto?  
Tad kurgi mūsų iškilnių ruošėjas?  
Kokias linksmybes jis pateiks? Gal pjesė  
Palengvintų kankinantį šį laiką.  
Kur Filostratas?

FILOSTRATAS

Čia, valdove mano!

TESEJAS

Sakyk, ką tu šiam vakarui turi?  
Vaidinimą? Gal muzikos? Geriausia  
Nuvyt linksmybe valandas tingias.

FILOSTRATAS

Štai sąrašas šiandienių pramogų.  
Ką pasirinksit pradžiai, didenybe?

TESEJAS

skaito

„Grumtynės su kentaurais. Apdainuos  
Su arfa jas eunuchas iš Atėnų.“  
Nereikia. Herkulis man giminė.  
Aš žmonai jo žygius jau apsakiau.

skaito

„Kaip girtos ir įtūžusios bakchantės  
Sudraskė žiauriai Trakų dainininką.“  
Dalykas nebe naujas. Jau mačiau,  
Kada grįžau po pergalės iš Tebų.

skaito

„Devynios mūzos. Jų rauda dėl Mokslo,  
Kurs mirė neseniai didžiam skurde.“  
Tikriausiai čia aštroka satyra.  
Vestuvių išskilmėms ji gal netinka.

skaito

„Graudinga Piramo ir Tisbės meilė.  
Tragedija linksma ir nuobodi.“  
Linksma ir tragiška, ir nuobodi?  
Tai kas čia? Karštas ledas? Juodas sniegas?  
Kaip šiuos visus priešingumus suderint?

FILOSTRATAS

Šioj pjesėj gal tik dešimt sakinių,  
Trumpesnės aš, valdove, nežinau,  
Bet ir tokia atrodo per ilga  
Ir nuobodi,— joj žmoniško nėr žodžio,  
Nėra nei tinkamo artisto rolei.  
O tragiška, valdove, ji dėl to,  
Kad Piramas pats galą pasidaro.

Prisipažįstu, repetuojant ją  
Verčiau, bet nieks man ašarų, linksmesnių  
Kaip tas jų paikas juokas, nesukėlė.

TESEJAS

O kas vaidina?

FILOSTRATAS

Paprasti žmoneliai,  
Amatininkai iš Atėnų rinkos,  
Nagingi šiaip, bet proto nemiklaus;  
Ir šių vestuvių garbei jie sumanė  
Apsunkint savo atmintį pjese.

TESEJAS

Mes pažiūrėsime ją.

FILOSTRATAS

O ne, valdove!  
Ne jūsų skoniui pjesė. Aš žiūrėjau,—  
Pasaulyje blogesnės nesurastum.  
Nebent jų didžios pastangos palinksmint,  
Atsėjusios daug triūso ir kančių,  
Patiktų jums.

TESEJAS

Šią pjesę pažiūrėsime.  
Negali būt perdėm jau bloga tai,  
Ką daro žmonės iš grynios širdies.  
Atvesk juos čia! Damas prašau susėsti!

Filostratas išeina

IPOLITA

Skaudu stebėti plušančius vargšus,  
Kai sunkios pastangos jų niekais eina.

TESEJAS

Mieloji, pjesėj to nepamatysi.

## IPOLITA

Jis sakė: jie nesugeba ničnieko.

### TESĖJAS

Tuo maloniau bus mums dėkot už nieką.  
Mums pramoga bus jų negudrios klaidos,  
Nes ten, kur vargšų pastangos bejėgės,  
Išlygina jas pagarbus stropumas.  
Kur benuvykdavau, mokslinčiai orūs  
Iš anksto paruoštas kalbas man sakė.  
Mačiau, kaip jie drebėdavo pabalę,  
Sutrikę sveikinimo vidury,  
Skardus jų balsas dusdavo iš baimės,  
Kol pagaliau nutildavo nebaigę  
Jie tų kalbų. Tikėk manim, mieloji,  
Pajusdavau jų pagarbą, jiems tylint.  
Kuklus ir paprastas pareigingumas  
Daugiau man sakė, nei lankstus liežuvis  
Ir tuščias įžūlumas gražbylių.  
Todėl byloja meilė daug tikriau,  
Kur žodžių maža, o jausmų daugiau!

Įeina Filostratas

### FILOSTRATAS

Jei teiksitės, valdove, tai Prologas  
Jau pasiruošęs.

### TESĖJAS

Leiskit jam pradėti.

Pasigirsta trimitų garsai.

Įeina Rūgščius. Jis ir yra Prologas.

### PROLOGAS

Jei neįtiksim — reiškiam gerą valią  
Įtikti jums, įžeist. Mes nėjom čia  
Gera valia. Parodom, kas ką gali,  
Štai pjesės pabaigos tikra pradžia.

Negailim savo pastangų nūnai  
Užgauti jus. Nenorime šioj vietoj  
Nudžiugint jus. Atėjome čionai  
Ne tam. Kad tektų jums pasigailėti,  
Artistai čia. Pradės spektaklį veikiai.  
Jūs sužinosit viską, kas tik reikia.

#### TESĖJAS

Šitas vaikinai nelabai paiso skyrybos ženklų.

#### LISANDRAS

Jis paleido savo prologą kaip laukinį arkli. Ten, kur reikia sustoti, jis nemoka jo sustabdyti. Štai, valdove, ir praversti moralė: nepakanka tik kalbėti — reikia kalbėti dar ir taisyklingai.

#### IPOLITA

Iš tikro, jis kamuoja savo prologą kaip vaikas fleitą: garsas yra, bet melodijos — nė kvapo.

#### TESĖJAS

Jo kalba — nelyginant sumazgyta grandinė; grandys sveikos, bet supainiotos. O kas toliau?

Ieina Piramas ir Tisbė, Siena, Mėnėsiena ir Liūtas.

#### PROLOGAS

Spektaklis šis jums, ponai, nematytas!  
Stebėkit — paaiškės prasmė gili.  
Pats Piramas — žmogus, žiūrėkit, šitas,  
O Tisbė — tai panelė ši daili.  
Šisai žemėtas, molinas — tai Siena.  
Įsimylėjėliams atskirt jina.  
Pro slaptą, siaurą jos plyšėlį vieną  
Laimingi vargšai šnibždasi dažnai.  
O šis su žiburiu, erškėčio krūmu  
Ir šunimi — Mėnulis apvalus.  
Porelei susitikt daug malonumo  
Prie Ninaus kapo, vos sutemę bus.

O šį įsivaizduokite kaip Liūtą.  
Išvydo einant Tisbę jis nakčia,  
Ta persigando, bėgo greit iš čia,  
Kaip skraistė jai nukrito — nė nejuto.  
Riaumojęs Liūtas, radęs ją, sudraskė,  
Įnirtęs kruvinais nasrais aptaškė.  
Čia Piramas, ir jaunas, ir drąsus,  
Iššoksta — mato — rūbas toks baisus!  
Nespėjęs susivokt, kas pasidarė,  
Pats į paširdę durklą susivaro;  
Negyvą jį pamačius iš arti,  
Tuo durklu Tisbė žudosi pati.  
Toliau papasakos jums Liūtas, Siena,  
Įsimylėjęliai ir Mėnesiena.

Išeina Prologas, Piramas, Tisbė, Liū-  
tas ir Mėnesiena.

#### TESĖJAS

Man įdomu, ar prabils Liūtas.

#### DEMETRAS

Nieko stebėtina, valdove. Jei tiek daug asilų prabilo,  
kodėl gi Liūtui neprabilti.

#### SIENA

Šioj mūsų intermedijoj šiandieną  
Aš, Snukis pavarde, vaizduoju Sieną;  
Ir Siena aš tikrai esu gera,  
Plyšys mažytis manyje yra,  
Per jį dažnai meilūs žodžius šnabždėjo  
Čia Piramas ir Tisbė susiėję.  
O molis, kalkės, akmenis — iš tiesų  
Jums rodo, kad aš Siena ir esu.  
Plyšys — iš dešinės ir iš kairės,  
Pro jį įsimylėjęliai šnabždės.

#### TESĖJAS

Ar begalima reikalauti, kad molis ir kalkės kalbėtų ge-  
riau?

## DEMETRAS

Valdove, tai pati sąmojingiausia pertvara, kokią tik aš  
esu regėjęs.

[eina Piramas

## TEŠĖJAS

Tylos! Piramas artėja prie sienos.

## PIRAMAS

Niūri naktie, pajuodus tamsoje!  
Kur nér dienos — naktis ten ištisai.  
O tu, naktie! Deja, deja, deja!  
Užmiršo Tisbė pažadus visai.  
Ir tu, o Siena, vai mieloji siena,  
Tėvų, mūs priešų, skirianti žemes,  
Parodyk, Siena, tą plyšelį vieną  
Akims manosioms — ir laimingi mes.

Siena išskečia pirštus

Dievai telaimina! O dėkui tau!  
Bet kas? Regiu, kuo, Siena, man buvai...  
Bloga tu Siena: Tisbės nematau...  
Būk prakeikta — mane tu apgavai.

## TEŠĖJAS

Man rodos, Siena, turėdama pojūčius, irgi turi atsiliepti  
plūdimusi.

## PIRAMAS

Ne, dievaži, pone, ne! Po „Mane tu apgavai“ seka Tisbės  
replika. Ji dabar turi prisiartinti, o aš stebėsiu ją per plyšį.  
Jūs pamatysite, viskas bus, kaip sakiau. O štai ir ji ateina.

[eina Tisbė

## TISBĖ

O Siena, mano skundą tu girdėjai,  
Kai atskirta nuo Piramo buvau.  
Vyšninėm lūpom aš tave lytėjau —  
Kai akmenis ir kalkes bučiavau.

PIRAMAS

Matau aš balsą — eisiu prie plyšelio,  
Išgirsiu ten gražiosios Tisbės veidą.  
O Tisbe mano!

TISBĖ

Ar tai tu, širdele?

PIRAMAS

Ar aš, ar ne — tavęs aš neapleidau,—  
Limandriška ištikimybė mano.

TISBĖ

Ir aš ištikimesnė už Eleną.

PIRAMAS

Šafalas taip Prokrosos nemylėjo.

TISBĖ

Ji taip, kaip aš, mylėti negalėjo.

PIRAMAS

Bučiuok per plyšį, artėliau priklupus.

TISBĖ

Bučiuoju sieną... Kurgi tavo lūpos?

PIRAMAS

Ateisi juk prie Ninos kapo tu?

TISBĖ

Kas bus, tas bus — mes būsime kartu!

Piramas ir Tisbė išeina

SIENA

Aš, Siena, savo vaidmenį baigiau,  
Tad išeinu, negrįšiu jau daugiau.

Siena, Piramas ir Tisbė išeina.

TESĖJAS

Štai ir nebėra užtvaros tarp dviejų kaimynų.

DEMETRAS

Kitaip ir negalėjo būti, valdove, jei sienos turi ausis ir viską girdi.

IPOLITA

Kvaillesnių tauškalų nesu girdėjusi.

TESĖJAS

Geriausi aktoriai perteikia tik šešėlių tikrovės. O blogiausiai gali jiems prilygti, pasitelkę pagalbon vaizduotę.

IPOLITA

Bet jūsų vaizduotę, o ne savo.

TESĖJAS

Jeigu mūsų vaizduotė ne blogesnė už jų, tai jie gali parodyti puikūs aktoriai. O štai ateina ir du taurūs žvėrys — žmogus ir Liūtas.

Ieina Liūtas ir Mėnesiena

LIŪTAS

Garbingos damos, švelnios geraširdės,  
Pelytės nusigąstate mažos,  
Gal' kartais šiurpas jus apims, išgirdus,  
Kai Liūtas laukiniu balsu mauros.  
Bet aš ne liūtas, — stalius aš tiktai,  
Todėl ir staugti nemanau piktai.  
Nes jei čionai tikrasis Liūtas būtų,  
Tada ir stalius pats nuo jo pražūtų.

TESĖJAS

Labai mandagus žvėris, ir dar su jautria sąžine!

DEMETRAS

Žvėriškai šaunus žvėris, valdove.

LISANDRAS

Šis Liūtas — drąsus kaip lapė.

TESĖJAS

Tikrai. Ir sumanus kaip žąsis.

DEMETRAS

Ne visai taip, valdove. Juk jo narsumas nepraneša jo sumanumo, o lapė žąsį praneša.

TESĖJAS

Esu tikras, kad ir jo sumanumas nepraneštų jo narsumo, nes žąsis niekad nepraneša lapės. Bet tiek to! Pasiukliaukime jo sumanumui ir pasiklausykime Mėnulio.

MĖNESIENA

Dviragis mėnuo — bus šisai žibintas.

DEMETRAS

Jis verčiau turėtų ragus ant galvos.

TESĖJAS

Jis juk ne jaunatis, o pilnatis, ir jo ragai pradingę mėnulio apskritime.

MĖNESIENA

Dviragis mėnuo — štai šisai žibintas,  
O aš žmogus, kuris ten patalpintas.

TESĖJAS

Čia ir yra pati didžiausia iš visų klaidų. Žmogų reikėtų patalpinti į žibintą. Kitaip, koks gi jis žmogus mėnulyje?

DEMETRAS

Jis nedrįsta įlįsti, nes ten dega žvakė. Jis bijo nudegti ragus.

IPOLITA

Aš nuo tos mėnesienos jau pavargau. Laikas pasirodyti delčiai!

TESEJAS

Sprendžiant iš blankios jo sumanumo liepsnos, jis jau artėja į delčią, bet iš mandagumo mums teks dar šiek tiek palaukti.

LISANDRAS

Kalbėk, kalbėk, Mėnesiena!

MĖNESIENA

Visa, ką aš turiu pasakyti, yra štai kas: paaiškinti jums, kad žibintas yra mėnulis, o aš — žmogus mėnulyje. Šis erškėčių krūmas yra mano krūmas, o šitas šuva — mano šuva.

DEMETRAS

Bet visa tai turi būti žibinte! Juk šitie daiktai telpa mėnulyje. Tačiau — tylos! Ateina Tisbė.

Įeina Tisbė

TISBĖ

Štai Ninos kapas. Kur tu, mano mielas?

LIŪTAS

staugimas

Ū-ū-ū-ū!

Tisbė išbėga

DEMETRAS

Puikiai sustaugei, Liūte.

TESEJAS

Puikiai pasprukai, Tisbe.

IPOLITA

Puikiai pašvieteji, Mėnesienai! Tikrai, mėnulis šviečia labai maloniai.

Liūtas, sudraskęs Tisbės skraistę, išeina.

TEŠĖJAS

Puikiai sudraskei, Liūte.

LISANDRAS

Štai Liūtas pasišalina.

DEMETRAS

O Piramas ateina.

Ieina Piramas

PIRAMAS

Už spindulius, Mėnuli, tau dėkoju,  
Kad tartum saulė aiškiai taip švieti,  
Kai srovę mirgančią auksinę kloji,  
Išvysiu Tisbės veidą iš arti.

Sustok! Kas čia?

Klaiki kančial

Baisus likimas tyko.

Ką aš matau?

O kas gi tau,

Brangioji, atsitiko?

Štai skraistė jos

Visa kraujuos...

O furijos, arčiau!

O parkės, ko dar laukiat?

Gyvybės siūlą traukit,

Žudykite greičiau!

TEŠĖJAS

Toks baisus pergyvenimas ir brangaus draugo mirtis iš  
tiesų gali nuliūdinti.

IPOLITA

Dievaži, ir man gaila šio žmogaus.

PIRAMAS

Kam liūtams jėgą suteikei, Gamta?  
Manosios Tisbės liūtas negailėjo...  
Jai neprilygs jokia dama kita,  
Kuri gyveno žemėj ir mylėjo.

O plūskit, ašaros, karščiau!  
O karde, žėiskil! Kuo greičiau  
Lai ašmenys tuoj įsismeigs.  
Štai šonas mano čia kairys:  
Įsmik giliai, širdin — ir kris  
Jau Piramas, ir kančią baigs.

Žudosi

Aš jau miriau,  
Dangun spėriau!  
Likimo žiaurios klastos...  
Liežuvi, šviesą slėpk!  
Iš čia, Mėnuli, bėk!

Mėnulis išeina

Jau mano burtas mestas...

DEMETRAS

Jam metant burką, blogai iškrito kauliukų akys. Be reikalo šaukia, kad lekia dangun spėriau.

LISANDRAS

Kur ten dangun! Juk jis mirė! Jis tik — lavonas, varnoms lesalas!

TESEJAS

Chirurgo padedamas, jis galėtų atgyti, ir paaiškėtų, kad jis ne tik varnoms lesalas, bet ir asilas.

IPOLITA

Kaipgi čia dabar? Mėnesiena išėjo anksčiau, nei sugrįžo Tisbė! Kaip ji susiras mylimąjį?

TESEJAS

Jinai susiras jį žvaigždžių šviesoje. Štai ir ji ateina. Jos sielvartu ir baigiasi vaidinimas.

Ieina Tisbė

IPOLITA

Man rodos, jos sielvartas dėl tokio Piramo ilgai netruks.  
Aišku, jis bus trumpas.

DEMETRAS

Ir dulkė nulemia svarstyklėse, jei sversime, kas iš jų  
geresnis: Piramas ar Tisbė. Jis — kaip vyras, apsaugok mus  
dieve! Ji — kaip moteris, apgink mus viešpatie!

LISANDRAS

O štai jau jinai įsiveizėjo į jį šviesiomis savo akutėmis.

DEMETRAS

Jau pradeda jį apraudoti.

TISBĖ

Mirei! Kodėl?  
O balandėl,  
Pabusk! Prikelt kas beįstengs?!  
Mirei! Tylus  
Ir nebylus!..  
Juodoji žemė jį pridengs.  
Burna šalta,  
Visa balta,  
Kaip ledas skruostai jo išbalę.  
Beliks rauda...  
Jau niekada  
Neberegėsiu jo akelių.  
Trys Sesers! Čia  
Greičiau nakčia.  
Išblyškusios tarsi drobulė!  
Regėkit jų  
Štai jo kraujus,  
Nukirpę jam gyvybės siūlą.  
Liežuvi, tilk,  
O karde, kilk,  
Širdin susmiki, skrosk krūtinę!

Persismeigia

Kaip neilgai!..  
Sudie, draugai!  
Šie Tisbės žodžiai paskutiniai.

Miršta

TESĖJAS

Mėnesiena ir Liūtas liko gyvi, kad galėtų palaidoti mirusius.

DEMETRAS

Siena irgi.

METMUO

atsistodamas

Ne, nebėra sienos, kuri anksčiau skyrė jų tėvus. Gal malonėsite pasižiūrėti epilogą arba išklausti bergamiečių šokį, atliekamą dviejų mūsų dalyvių?

TESĖJAS

Susimildami, nereikia epilogo. Jūsų pjesė nereikalinga atsiprašymo. Jokių atsiprašymų, nes visi atlikėjai mirė, ir nėra ką barti. Ak, jei šios pjesės autorius būtų pats vaidinęs Piramą ir pasismaugęs Tisbės kojines raiščiu, būtų buvusi nuostabi tragedija. Bet ji ir taip gera, ir puikiai suvaidinta. Parodykite savo bergamiečių šokį. Epilogo nereikia.

Šokis

TESĖJAS

Vidurnakčio liežuvis geležinis  
Paskelbė dvyliktą. Todėl, mielieji,  
Labos nakties! Greit klaidžios vien tik dvasios.  
Bijau, kad mes nepramiegotum rytą,  
Kai naktį taip ilgai užsisėdėjom.  
Nakties žingsnius sutrumpino ši pjesė.  
Miegot, bičiuliai! Dvi savaitės liko  
Nakties žaismų ir šiaip linksmų dalykų.

Išeina

## II SCENA

Įeina Pakas

PAKAS

Liūtas alkanas riaumoja,  
Staugia vilkas į mėnulį.  
Girdis knarkesys artojo,  
Kurs vėlai išvargęs gulė.  
Blėsta malkos, baigia degti,  
Ūkauja tamsoj pelėda;  
Sergančiam jos klyksmas naktį —  
Pranašas mirties parėdo.  
Laikas toks nakties užstojo,  
Kai kapų tyloj nykiojoj  
Visos duobės prasižiojo,  
Dvasios mirusių klajoja.  
Lėkim, lėkim pas Hekatę,  
Visos ją lydėsim, fėjos!  
Siauskime, kol nieks nemato,  
Kol dar saulė netekėjus.  
Linksminkimės! Nė pelytė  
Drumsti šių namų neturi:  
Pasiūstas aš nuvalyti  
Dulkes ir šiukšles nuo durų.

Įeina Titanija ir Oberonas su palydovais.

OBERONAS

Šiuos namus apšviesdami  
Blėsčiojančia ugnimi,  
Elfai, rodykit vikrumą!  
Fėjos, lyg paukšteliai krūme,  
Padainuosime kartu,  
Šoksim, suksimės ratu.

TITANIJA

Pradžiai dainą pakartokit,  
Žodis žodin ją išmokit:

Dainomis, grakščiu žaismu  
Kilsim laimint šių namų.

Šoka ir dainuoja

#### OBERONAS

Lig pat ryto, lig brėkšmos,  
Pabuvokit šiuos namuos.  
Guolį mes jaunavedžių  
Laiminsim gėriu didžiu.  
Jiems laimingi bus laikai,  
Džiaugsis jie ir jų vaikai.  
Visos trys laimingos poros  
Lai bus ištikimos, doros!  
Juos globos pati Gamta,  
Tarps ateinanti karta:  
Gims vaikai be apgamų,  
Be spuogų ir be dėmių.  
Jiems trūkumai nebegrės,  
Kūno ydų neturės.  
Fėjos, į vietas visas  
Laistyti laukų rasant!  
Švies ramybė visados  
Rūmuos ir žmonių veiduos.  
Šeimininkui šių namų  
Teiksim didelių džiaugsmų.  
    Tai skubėkit,  
    Nestovėkit,  
Auštant vėl į čia sulėkit!

*Išeina Oberonas, Titanija ir palydovai.*

#### PAKAS

Jei kuo neįtikę esam,  
Tai įsivaizduoti prašom,  
Kad tai sapnas šios nakties,—  
Viskas bus gerai išties.  
Pjesė, žinoma, silpna,  
Bet sapne ir to gana.

Tik nebūkite pikti,—  
Pasistengsim ateity.  
Paklauskiet doro Pako,  
Kurs čia nuolankiaī jums sako:  
Jei neįžeidēm jausmų,  
Vėl sueisim su džiaugsmu.  
Daug mieliau visiems įtikti,  
Nei man melagiu palikti.  
Tad paplokit iš širdies,  
Ir dabar — labos nakties!  
Jei tik būsime draugai,  
Pakas linksmins jus ilgai.

Išeina